

TISKOVINA
Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana
Pošiljatelj Salve d. o. o. Ljubljana 0 00025316 16515

DON BOSKO

oktober 2021

V Slovenijo prihajajo salezijanski misijonarji

Sam verjamem, da bo delo misijonarjev pri vas zaživelo. Ob tem se mora »poklopiti« veliko meril: vključevanje, jezik, sprejemanje z ene in druge strani. Tudi misijonarji so konec koncev samo ljudje, pravzaprav še mladostniki.

Alfred Maravilla, SDB
vrhovni svetovalec za misijone

NASLOV UREDNIŠTVA

DON BOSKO

Rakovniška 6, 1000 Ljubljana

☎ 059 339 100

@donbosko.revija@sdb.si

🌐 www.donbosko.si

Urednik Marko Suhoveršnik

Uredniški odbor Marko Košnik,
Janez Krnc, Tilen Mlakar,
s. Lucija Nastran, Gašper Otrin

Lektorica Jerneja Kovšca

Grafična zasnova
in priprava za tisk Bos&Graf

Izdajatelj Salezijanski inšpektorat
Založba Salve d.o.o. Ljubljana
Naklada 9.500 izvodov
Tisk Tiskarna Januš d.o.o.

Don Bosko je brezplačen.

DAROVE ZA VZDRŽEVANJE

Don Boska in za druge namene
lahko nakažete na račun

SI56 0205 8026 2282 413

SKLIC **SI00 105**

NAMEN **Don Bosko**

FUNDACIJA DON BOSKO

Rakovniška 6, 1000 Ljubljana

SALEZIJANSKI VESTNIK je leta
1877 ustanovil sv. Janez Bosko.

Slovenski salezijanci so leta 1904
začeli izdajati glasilo Don Bosko.
Od 1907 do 1915 je izhajal z
imenom Salezijanska poročila,
od 1916 do 1944 pa z imenom
Salezijanski vestnik. Leta 1969 je
Salezijanski vestnik nadomestil
Zvon Marije Pomočnice, nato pa
je obnovljeni Salezijanski vestnik
ponovno izhajal od 1973 do 2016.
Od leta 2017 izhaja z imenom

DON BOSKO.

Po svetu izhaja
v 132 državah,
v 66 izdajah in
v 31 jezikih.

Zvesto življenje

karizme je nekaj bogatejšega
in spodbudnejšega od preprostega
opuščanja, umika ali prilagajanja hiš
ali dejavnosti; vključuje spremembo
miselnosti v odnosu do poslanstva,
ki ga je treba uresničiti.

PAPEŽ FRANČIŠEK SALEZIJANCIEM

FOTO: JOŽE BREČKO, SMC SEVNICA

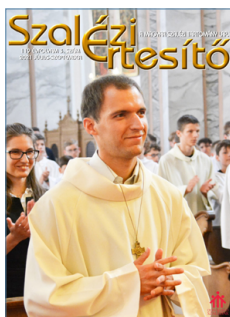
Hčere Marije Pomočnice

- ≈ Po svetu je trenutno 11.535 sester hčera Marije Pomočnice.
- ≈ Povezane so v 69 inšpektorij in 5 vizitatorij.
- ≈ Delujejo v 97 državah na petih celinah.
- ≈ Prvo hišo so odprle ob ustanovitvi Inštituta v Morneзах 5. avgusta 1872.
- ≈ Leta 1877 je prva odprava mladih sester FMA prišla v Montevideo, Urugvaj.
- ≈ Leta 1891 so odprle hišo na Bližnjem vzhodu, v Betlehemu.
- ≈ 8. decembra 1893 so odprle prvo navzočnost na afriških tleh, v kraju Mers-el-Kebir (Alžirija).
- ≈ V Marijinem letu 1954 so prišle v Brooklyn Park (Avstralija).
- ≈ V Slovenijo so prišle leta 1936.

SV. MARIJA DOMINIKA MAZZARELLO

Don Bosko po svetu

Na **Madžarskem** izhaja *Szalézi Értésítő* (Salezijanski vestnik) štirikrat letno v nakladi 4.600 izvodov. Letošnje leto mineva že 119 let, odkar je prvič izšel v madžarščini.

Salezijanski vestnik v **Mehiki** izhaja mesečno na 36 straneh za obe mehiški salezijanski inšpektoriji: Kristusa Kralja v Guadalahari in Marije iz Guadalupe v Mexicu.

Kitajska salezijanska inšpektorija s sedežem v Hong Kongu izdaja Salezijanski vestnik, ki izhaja dvomesečno na 32 straneh. V mesecu avgustu je izšla 283. številka.

KJER JE VOLJA, TAM JE POT

S. MOJCA ŠIMENC, FMA
INŠPEKTORICA SESTER HČERA MARIJE POMOČNICE

Dragi prijatelji, te misli zapisujem v Rimu, kjer smo predstavnice FMA zbrane na 24. vrhovnem zboru naše družbe. Z menoj je tu še ena zastopnica naše slovensko-hrvaške inšpektorije FMA, ki so jo sestre izvolile na inšpektorialnem zboru. To je s. Zrinka Majstorović, trenutno ravnateljica formacijske skupnosti v Zagrebu.

Seveda ne morem mimo tega, da smo zbor zaradi pandemije prestavili kar dvakrat. Odvija se pod natančnimi varnostnimi navodili. Za nami je karantena, maske so obvezne povsod, jemo pod streho na odprtem. Hvala Bogu nam rimske poletne temperature za sedaj še ne delajo nadloge.

Zbrane smo z vsega sveta. Čutimo, da ta naša zemeljska obla v tem obdobju diha drugače, kot je npr. med prejšnjim zborom leta 2014. Koliko je bilo za nekatere sestre treba samo poti in dokumentov, da so lahko prišle sem!

Seveda bi se naš vrhovni zbor lahko odvijal tudi po birokratskem pravilu, po katerem je za veljavno zasedanje potrebnih toliko in toliko prisotnih. Vrhovni svet pa je želel, da smo vse, iz vseh inšpektorij, ki so na vse petih celinah. In zbrane smo vse. To je zelo navdušujoče. Če bi rekli, da nam ustreza obvezno število udeleženk, bi se bilo treba manj truditi, a tudi zadovoljstvo in povezanost bi bila manjša.

Osebnostno iz tega zaključujem naslednje: Kjer je volja, tam je pot. Če je merilo, kam želimo priti, nizko, bo temu primeren tudi rezultat. Kadar merilo izzove naše moči, smo bolj zadovoljni tudi z doseženim. Seveda pa kriterij ne sme biti previsok.

To lahko poenostavljeno opišemo z naslednjim primerom. Predstavljajmo si, da se na-

hajamo v neki množici (seveda upoštevajoč razdaljo ☺). Ljudje pred nami nam zakrivajo pogled naprej. Imamo pa možnost, da se dvignemo malo višje. Pred nami je 1 cm visoka deska in brez truda lahko stopimo nanjo. Poleg nje pa je 20 cm visoka kocka, tudi nanjo lahko stopimo. Ko se dvignemo za 1 cm, se nam bo obzorje malce odprlo, a ne veliko. Ko se vzpnemo za 20 cm, bosta korak in napor večja, a tudi pogled pred nami bo bolj odprt. Najbrž pa bi redkokdo lezel na kocko, če bi bila visoka 1 m.

“

Modrost pa je imeti cilje,
ki nas izzovejo in
nas zraven utrujejo.

”

Včasih si ljudje v življenju postavimo merila, ki od nas nič ne zahtevajo in zato ne pridejo nikamor. Pričakujemo, da bodo drugi reševali stvari za nas, nato pa obtožujemo vse po vrsti. Sami pa se ne zganemo iz svojega udobnega položaja.

Papež Frančišek je mlade, pa ne le njih, spodbudil, naj se spravijo iz foteljev. Kdor ostaja na mehkem in udobnem, si uničuje zdravje. Tisti, ki se spopadajo s preizkušnjami, če le niso prekomerne, pa se krepijo.

FOTO: ANS

PO KORONSKEM CUNAMIJU

ÁNGEL FERNÁNDEZ ARTIME, SDB
VRHOVNI PREDSTOJNIK SALEZIJANCEV

Pandemija je spremenila naš način odnosa do sveta, drugih in nas samih. Preroditi in obnoviti se moramo v večji solidarnosti in zavedanju tihe nesreče, ki je povzročila bolečino, žalost in strah.

Kaj bi danes storil don Bosko?

Naj začnem z drobno zgodbico.

Vrvohodec je na prostornem trgu napel vrv na primerni višini. Pred njim je nastopila skupina akrobatov, a njihova predstava je trajala dlje od predvidenega. Na trg je že legal mrak, zato je vrvohodec nastopil pod žarometi.

V polmraku umetnik ni opazil, da mu je neki fantič mirno sledil po lestvi na drog. Ko je že napravil nekaj korakov na vrvi, ga je opazil za seboj.

»Kaj počneš tukaj?« ga je začuden vprašal. »Za teboj bom šel po vrvi.« »Se nič ne bojiš?«

»Dokler sem ob tebi, ne,« mu odgovori mali. Gledalci spodaj so zadrževali dih.

Vrvohodec je otroka dvignil na svoja ramena. Da bi ga obvaroval strahu pred višino, mrakom in vrtočlavo, mu je dejal: »Poglej, kako lepe so zvezde na nebu! Glej samo zvezde!«

Ko je fantič opazoval sijaj utripajočih zvezd, ni pomislil na nevarnost, da bi vrvohodec lahko zgrešil korak na vrvi, ter na globino pod njim. Pustil se je nositi po vrvi, napeti čez prostoren trg.

Don Bosko se je z otroki in mladimi prvi »povzpел na vrv«. Prvi je bil navzoč, uporabil je vso svojo ustvarjalnost, sposobnost in znanje, da je mlade preventivno pripeljal k upanju, ki so ga ustvarjali v sebi. Vsakomur je pripovedoval o veselju do življenja in rasti

v harmoniji ter jih navajal na pogumno pomoč do drugih, zlasti najbolj ubogih.

To je upanje za naš čas: priložnost, da skupaj rastemo in se učimo kot skupina učencev, družin, učiteljev in strokovnjakov. Ovretnotiti moramo, kar smo se naučili v tej krizi (boljše okolje, umirjeno življenje, družinsko življenje). Kako ustvarjalni in izvirni so bili mnogi vzgojitelji, ki so hitro in učinkovito odgovorili nanjo, na primer na družbenih omrežjih.

Stvari bodo drugačne in takšne tudi želimo. Nič več ni kot prej: življenje, povezave, čas in prostor. Ne želimo se vračati, kjer smo bili, temveč se želimo spremeniti na boljše, ustvarjati, verjeti vase, v svoje vire, v vzgojo kot vzvod sprememb.

Potrebujemo ustvarjalnost za nove vzorce in nove odgovore. Drznost življenja, ki je nosilka nečesa resnično novega. Potrebujemo sanje o novem življenju, ki se bodo uresničile. To je naporna naloga, ki bo trajala dolgo. Tu ni prostora za improvizacije, temveč gotovost pričevanja, veselje našega upanja, gotovost naše vere.

Bolj kot kdajkoli prej sta potrebna naše upanje in pričevanje. Bolj kot kdajkoli prej mladih ne smemo pustiti samih (sploh ne sedaj!): z odprtimi rokami nas čakajo, da bi še enkrat živeli svoje življenje, da bi z močjo ljubezni premagali vse. Saj le ljubezen zmaguje! Sanjati moramo nove sanje z mladimi.

Upam, da smo se bolje naučili zavedanja človeške povezanosti, da smo bolj odloče-

ni vzgajati v dobrem otroke in mlade, da se zavedamo moči človeške prijaznosti in smo osredotočeni na delo z družinami ter organizacijami, ki vzgajajo za prihodnost.

Vse to na salezijanski način, kar pomeni:

Celostni in vljudni sprejem. Pogovori don Boska z mladimi razodevajo njegovo sposobnost polnega in vljudnega sprejemanja, ki je temeljni element salezijanskega vzgojnega odnosa. V modelu neformalne komunikacije, v prijateljskem položaju je don Bosko dosegel srce in presegel pregrado »socialne distance« (»Stori vse, da bodo tisti, s katerimi govoriš, postali tvoji prijatelji in se bodo tako čutili sprejete in ljubljene.«). V človeški rasti je pomembno, da je posameznik pobudnik svojega življenja in svoje zgodbe.

Uglašenost in empatična odprtost. Don Bosko je svojim salezijancem priporočal bližino do mladih, polno pozornosti in prijaznosti.

Poznavanje mladega in njegovih zmožnosti. Po don Boskovi pedagogiki more mladi v sebi vedno najti osebne vire, ki mu v sodelovanju z »milostjo« omogočajo doseči in osvojiti nove cilje izboljšanja.

Vzgojna in pastoralna izkušnja v vsakdanjem življenju. Vzgojno spremljanje se uresničuje v vsakdanjem življenju, na primer na dvorišču, izbranem kraju spoznavanja in spremljanja mladih. Izredno se zgodi v rednem: v trenutkih vsakdanjega življenja se vzgojitelj in mlad človek pogovarjata, delita trenutke dela in vzpostavljata odnos medse-

bojnega spoznavanja, večkrat tudi prijateljstva, ki je podlaga za zaupanje, posvetitev in ljubeznivost (»Ne boj se, če te bodo ljubili.«).

Vzgojno okolje in družinski stil. Da bi posnel, kar je izkusil v lastni družini, je don Bosko želel družinskega duha prenesti v vsakdanje življenje v Valdoccu. Sobivanje med vzgojitelji in mladimi je posnemalo odnos med starši in otroki.

Tehnologija ne more nadomestiti učiteljev; vzgoja bo ostala (in bi morala ostati) dejavnost na najvišjem položaju človeškega delovanja. V prihodnosti bo največji izziv najti pravo uravnoteženost med uporabo digitalnih sredstev in vlaganjem v človeške vire.

Preventiva kot sistem. Koncept »preventive«, kot ga je pojmoval don Bosko, ni bila samo »asistenca« in »zaščita«. Gre za »promocijo«, gleda na »zmožnosti«, kako premagati negativne dejavnike, ki lahko uničijo osebo.

V primeru covid-19 so potrebni novi vzgojni načini za čutenje in pripravo mladih, ki bodo novi državljani, in iskanje rešitev, ki upoštevajo spoštovanje življenja, vzdržni razvoj in etično prizadevanje.

Osebnostno spremljanje kot duhovno vodstvo: svetost. Don Boskov vzgojitelj se ne ustavlja pri človeškem, temveč gre v duhovno. Njegov cilj je popolna sreča (»nebesa«). Zato »gre do skrajnosti«: hoja po vrvi je vedno naporna in negotova, a na don Boskovih ramenih romamo brez strahu prihodnosti naproti. Oči imamo uprte v nebeške zvezde.

KDO JE VERJEL V GRDEGA RAČKA?

GAŠPER M. OTRIN, SDB
RAVNATELJ DOMA JANEZA BOSKA, ŽELIMLJE

Ena od velikih tem odraščanja je mladostnikova samopodoba. Le-ta se oblikuje znotraj velikih notranjih in zunanjih sprememb, ki se zgodijo v adolescenci. Večkrat se namreč mladostnik počuti kot žrtev lastnih notranjih bojov, saj se sooča z raznoraznimi pritiski, ki prihajajo iz njega samega in od okolice ter oseb, ki ga obdajajo.

V zgodbi Grdi raček, Christiana Andersena, lahko srečamo stisko odraščanja, ki je vezana na sprejetost in samopodobo. V zgodbi se skriva avtorjeva osebna pripoved o negativnih izkušnjah iz otroštva, ko so se iz njega norčevali in se mu posmehovali, kar ga je močno zaznamovalo.

ZGODBA, KI VEDNO ZNOVA NAGOVARJA

Zgodbo Grdega račka poznamo. Izvalil se je iz večjega jajca in se znašel med račjimi mladiči. Bil je drugačen, siv in grd, in zato nepriljubljen pri drugih. Kljub svoji drugačnosti ga je imela mama rada in ga je branila, medtem pa so ga drugi kljuvali, suvali in se iz njega norčevali. Ni mu preostalo drugega, kot da si poišče svoj prostor pod soncem; toda vedno neuspešno.

Nekega večera zagleda jato snežno belih ptic, ki so ravno letele v tople kraje. Teh prelepih ptic grdi raček ni mogel pozabiti. Ko je tako taval in iskal svoje mesto in sam sebe, je skorajda zmrznil, a rešil ga je kmet in ga odnesel domov. Ko je spet prišla pomlad, je pred seboj v močvirju zagledal tri labode. Sprva se jih je ustrašil, bilo ga je sram, a je kmalu v odsevu vode zagledal svojo »novo« podobo in doživel sprejetost.

Ni bil več podoben grdemu račku, pač pa prelepemu labodu, ki so ga vsi občudovali.

Iz Andersenove pravljice pridejo na plan, poleg tematike o samopodobi, vzgojne dileme: o mladostnikih in zunanjem videzu, iskanju samega sebe, sprejemanju, drugačnosti, plašnosti, zaskrbljenosti, nesprejetosti, neuspeh, pobegih od problemov, notranji lepoti, samospoštovanju, razvoju identitete in še in še.

»ZRCALCE, ZRCALCE NA STENI POVEJ ...«

Ogledalo je lahko vsaj deloma simbol odraščanja in samopodobe, saj mladostniki pred njim ogledujejo svoje telo. Sprejemanje lastnega telesa pa pomembno vpliva na samozavest in pozitivno samopodobo. Prav telesna privlačnost, z njo pa teža, vrsta las, odtenek polti, oblika ustnic ..., so tisti dejavniki, ki vsaj v 25 % vplivajo na samozavest in dobro samopodobo. V mladostniku je želja, da bi ustrežal in ugajal, da bi bil ljubljen, da bi bil sprejet, predvsem pri sovrstnikih in tudi pri odraslih. Slaba samopodoba lahko vodi v stres, stisko in depresijo, kar pelje v šolski neuspeh, slabo počutje, motnje hranjenja, samopoškodovanje, odvisnosti ... V svojih stiskah tako mladi včasih utišajo in

kaznujejo svoje telo, ki pa hrepeni po pozornosti, ljubezni in nežnosti.

STARE TEME V NOVI PREOBLEKI

Mladostniško soočanje z lastno podobo ni novost. Morda danes to gledamo skozi prizmo uspešnosti, lepote, slave, mode, kar mediji propagirajo na vse možne načine. Mladostnikom vse to predstavlja breme, težo, ki je ne zmorejo sami nositi, zato je potrebno z njimi o tem govoriti, jih poslušati in slišati. Nek, za odraslega banalen, problem je lahko za mladostnika huda stiska. Fantje svoje stiske razrešujejo na bolj impulziven in agresiven način, dekleta pa jih ponotranjijo.

MLADOSTNIK NE SME BITI PREPUŠČEN SAM SEBI

Mladostniki zato ob sebi nujno potrebujejo odrasle in zrele osebe, ki zdržijo ob njih v obdobjih turbulenc, ko imajo občutek, da jih vsi zavračajo in jih ne razumejo. Kakšna sreča, da je imel grdi raček lep odnos z raco, kar je bil edini lik v zgodbi, ki brezpogojno sprejme račka, mu izkaže pravo materinsko ljubezen in verjame vanj.

Prav slednje nam govori o tem, kako pomembna je vloga staršev v obdobju odraščanja, čeprav imajo ti včasih občutek, da jih mladostnik sploh ne potrebuje. Starši morajo prepoznati, kaj mladostnik najbolj potrebuje (kar ni vedno isto kot to, kar želi in sporoča navzven), kako ga lahko spremljajo v njegovem emocionalnem in socialnem razvoju, predvsem pa, da bodo zmogli pravilno usmeriti njegova čustvena in telesna stanja, saj jih mladi sami večkrat ne obvladajo.

»VERJEMITE VAME!«

Od staršev mladostniki pričakujejo, da bodo vanje verjeli, da zmorejo uspeti, da bodo opazili njihov trud, prizadevanje, uspehe in dosežke, da jih bodo jasno in glasno potrdili. Prav isto pričakujejo od vzgojitelja, kateheta, profesorja in od sovrstnikov, saj je to kanal za razumevanje, da je z njim vse v redu. Prav spodbude so notranja sila, ki motivira, da bo mladostnik izpolnil vse tisto, v kar starši glede njega verjamejo. Mama raca je verjela v svojega »grdega« račka, ni izgubila upanja. In simbolno gledano je raček lahko postal labod, ker je nekdo verjel vanj.

DAR SVETE NOROSTI

KLEMEN BALAŽIČ, SDB
DELEGAT ZA SALEZIJANSKO POKLICNO PASTORALO

Že od rane mladosti so imeli sv. Janeza Boska za norega. Kljub velikemu pomanjkanju in revščini, v kateri je živel on in njegova družina, je z veliko vztrajnostjo in zaupanjem v Božjo previdnost doštudiral in izpolnil vse pogoje, da ga je škof posvetil v duhovnika.

Kot mlad duhovnik ni šel na župnijo za kaplana ali župnika, ampak je pod mentorstvom in duhovnim vodstvom don Cafassa (tudi svetnika) obiskoval zapornike in se srečal z bedo mladih na turinskih ulicah. Ob bedi, ki jo je doživel na obrobju mesta Turino, ni ostal ravnodušen, ampak je sklenil, da svoje življenje posveti skrbi za mlade, posebno najbolj uboge.

V začetku svojega poslanstva je najprej iskal prostor za svoje zapuščene fante, ki jih je pobiral po ulicah, zaporih in raznih mestnih

turinskih luknjah. Iskal je primeren prostor, kjer bi lahko mladi molili, se učili in igrali. Na začetku so se selili iz enega konca mesta v drugega: od pokopališča do mlina, 'šupe' na travniku ... Vendar glasne in od mladosti zagrete don Boskove čete prebivalci Turina niso hoteli sprejeti. Ob teh selitvah so fantje kar malo obupavali. Da bi jim vlival poguma in upanja ob vseh sitnostih, ki so jih imeli ob iskanju novega prostora in selitvah, jim je pripovedoval o velikih mladinski centrih, cerkvah, hišah, šolah, delavnicah, tisočerih

Salezijanski molitveni namen

NOVEMBER

Za zdravnike in medicinske sestre, da bi črpali moč za nesebično služenje bolnikom v molitvi in Božjem usmiljenju.

DECEMBER

Za verske voditelje, da bi s svojim učenjem in zgledom gradili mir na vseh celinah našega sveta.

JANUAR

Za misijonarje in misijonarke, da bi našli odprta srca ljudi, kamor bodo lahko sejali semena Božje besede.

fantih in duhovnikov ..., ki jih vidi v bližnji in daljni prihodnosti vsepovsod po svetu. Mladi so sanjali skupaj z njim, odrasli pa so začeli širiti govorice: »Zmešalo se mu je.«

Zaradi teh govoric so imeli don Boska za noroga. Dva »prijatelja« duhovnika sta sklenila, da mu priskrbita pomoč v psihiatrični bolnišnici. Hotela sta ga z ukano zvabiti v kočijo, da bi ga pripeljala v norišnico, pa je bil še bolj pregan in ju je sam zvalil notri in poslal v psihiatrično bolnišnico.

“

Manjka nam svete norosti.
V našem času bomo kristjani
zopet postali »zanimivi«
za ljudi, če bomo imeli nekaj
nore drznosti.

”

Sveta norost je od don Boska tudi zahtevala, da je izgubil nekaj dobrega v prid boljšega; ko je sveti Janez Bosko kot mlad duhovnik iskal svoje delo in poslanstvo, so mu bile ponujene lepe službe, pri premožnih ljudeh, dobičkonosno delo, naredil bi lahko lepo cerkveno kariero, vendar se je v prid

boljšega odpovedal dobremu. Namesto varnosti je izbral tvegano pot in življenje, ki mu je prizadelo veliko ran in trpljenja. Danes bi mu zagotovo rekli, da je nor in da ne razmišlja z zdravo pametjo.

Don Bosko je bil dovolj nor, sveto nor, da ni hodil mimo ubogih otrok in fantov, ki so postopali po ulicah in vsi polni energije čakali, da jih nekdo najame za delo. Tudi danes bi bil don Bosko za marsikoga nor, ker bi poskrbel za migrante in begunce, ker bi v vsakem človeku, še posebej ubogem človeku, videl brata in sestro. Imamo tudi mi kaj te svete norosti?

Don Bosko je res ogromno sanjal in je bil pripravljen tudi plačati ceno za te sanje, zato mladim pogosto govorim, naj sanjajo in naj bodo pripravljeni plačati ceno, ki jo zahtevajo sanje, da se uresničijo. Naj ne bodo že kot mladi ljudje samo preračunljivi in naj ne iščejo koristi le zase, ampak naj sanjajo o velikih stvareh in naj bodo v svojih odločitvah velikodušni ...

V življenju se ne smemo ustaviti, če nam očitajo, da smo nori. Ponavadi prav sveti norci kaj spremenijo.

Mislím, da lahko med darove Svetega Duha prištejemo tudi dar svete norosti.

Manjka nam svete norosti. V našem času bomo kristjani zopet postali »zanimivi« za ljudi, če bomo imeli nekaj nore drznosti.

HIŠA DOBREGA PASTIRJA

Redovniška izpoved
je izraz srečanja
v ljubezni Gospoda,
ki kliče, in učenca,
ki odgovarja tako,
da se popolnoma daje
njemu in bratom.

Salezijanske konstitucije, 23

**Kaj bi svetoval nekemu,
ki se odloča za salezijanski poklic?**

Treba je pogledati na svoje življenje, kaj vse sem doživel, po katerih poteh me je Bog peljal, kaj mi je želel pokazati, kakšne preizkušnje mi je dal, zakaj se sploh o tem sprašujem. Na to je treba iskreno pogledati, ne le sam, temveč še z nekom.

Sami smo velikokrat zelo omejeni, ne vidimo popolne slike ali se omejimo na eno podrobnost, ko pa o tem z nekom govorimo, prečiščujemo, nam lahko odpira druga obzorja in nam pri tem pomaga.

Poglej si pogovor z Gašperjem Otrinom.

YOUTUBE DON BOSKO SLOVENIJA

Gašper Otrin o poklicanosti in salezijanskem poklicu

Želiš spoznati salezijanski poklic? ▼▼▼

Klemen Balažič SDB

031 468 874

kbalazic@gmail.com

www.donbosko.si/postani

SALEZIJANCI BRATJE SMO NORMALNI LJUDJE

Vilmos Svarc, salezijanec brat, prihaja iz salezijanske župnije Mužlja v Vojvodini. Leta 2009 je s skupino fantov iz Vojvodine prišel v Ljubljano na Rakovnik in spoznal poslanstvo salezijancev. A v sebi ni našel miru, zato se je vrnil domov ter si poiskal zaposlitev.

POGOVARJAL SE JE MARKO SUHOVERŠNIK, SDB
FOTO: PATRICIJA BELAK

Ponovno si se vrnil k salezijancem. Kako se je vila tvoja salezijanska pot?

Dve leti bivanja doma sta bili težki in z mislimi sem se vedno znova vračal na Rakovnik in poslanstvu salezijancev bratov. Leta 2012 sem zato odšel na avstrijsko Koroško in postal prostovoljec pri društvu InicijativAngola. Po letu dni sem ponovno zaprosil za vstop k salezijancem kot kandidat za salezijanca brata. Po noviciatu v Pinerolu v Italiji sem izpovedal prve redovne zaobljube 8. septembra 2015 na Colle don Bosco. Sledili sta dve leti postnoviciata na Rakovniku in študija na Teološki fakulteti v Ljubljani. Vzgojno prakso sem opravljal v Don Boskovem centru v Celju in na Skali. Lansko leto pa me je predstojnik poslal v mednarodno skupnost za salezijance brate v Barcelono (Španija), kjer nadaljujem magistrski študij pastoralne teologije.

Končal si prvo leto posebne formacije za salezijance brate v Barceloni. Kako (je) poteka(lo) življenje v skupnosti?

V preteklem šolskem letu je bilo v naši skupnosti sedem sobratov, pet bratov v formaciji in dva vzgojitelja, en duhovnik in en brat. Skupnost je bila mednarodno pisana: Madžar iz slovenske inšpektorije (jaz), Italijan, Slovak, Američan iz ZDA ter sobrat iz madridske inšpektorije, ki prihaja iz mehiške družine, priseljene v Španijo.

Življenje je zelo preprosto in lepo. Urejeno imamo kuhinjo in garderobo, za vse drugo skrbimo sami. Zanimivo je, da te tukaj nihče ne sprašuje, od kod si in kakšno šolo si končal, ampak smo res bratje med seboj. Seveda smo si zelo različni v kulturi in navadah, v izročilih pa še bolj, a nikoli ni prišlo do kakšnih sporov in nasprotovanj glede tega. Tu pomembno vlogo igra lastna

širina in odprtost sprejemanja drugačnosti. Mednarodna izkušnja tako pomaga k večji razgledanosti in cenitvi lastne kulture.

V skupnosti nas je povezovalo tudi praznovanje osebnih praznikov in praznikov domačih narodov. Vsak se je potrudil in pripravil kaj malega, kaj predstavil ali dal okusiti, tako da je potem praznovala vsa skupnost.

Na Don Boskovem inštitutu v Barceloni študiraš pastoralno teologijo.

Študij je zanimiv, saj smo tudi tam zelo medkongregacijski in mednarodni. Na inštitut prihajamo vsaj iz 15 držav, do Južne Koreje do Mehike in od Ekvadorja do Afrike. Tudi profesorji so mednarodni. Na primer profesor liturgike prihaja iz Afrike in mi je razbil stereotipno miselnost, da v Afriki pri svetih mašah samo plešejo in pojejo. Spoznal sem, da lahko tudi nekdo iz Afrike bogoslužje predstavi in razloži zelo bogato, zanimivo in globoko.

Ob študiju izkušaš pastoralno prakso. Kaj vse si doživel na tem področju?

Mladi so enaki kot pri nas, nič boljši in nič slabši, čeprav jih nekateri radi hitro »popredalčkajo.« So mladi, ki hrepenijo po pozornosti, ljubezni, hrepenijo po tem, da so slišani. Je pa res, da v Španiji živijo v hudi sekularizaciji. Tudi vplivi novodobnih ideologij, kot je teorija spola, so žal že del njihovega življenja in to dojemajo kot del normalnosti.

V tamkajšnjem mladinskem centru imamo majhen vrt, ki je priročen za medsebojno vzgajanje v potrpežljivosti, tu spoznavamo naravo in fizično delo. Zgodilo se je, da je tudi 32-letni salezijanec brat prvič v življenju prijel za motiko in se skupaj z mladimi učil okopavati gredice. Tudi na tak način se

učimo drug od drugega – naj gre za mlade ali za sobrate.

V začetnih mesecih študija si dodobra spoznal največje katalonsko mesto, v katerem živiš.

Barcelono vsi poznajo kot turistično destinacijo in s tem večinoma le glavne točke, zanimive za obisk. A onkraj teh znamenitosti, na obrobjih, živi na deset tisoče ljudi, večinoma priseljencev, v skrajni revščini ob vsem, kar je značilno za vsa velika mesta. Barcelona tu ni nobena izjema. Ko smo obiskali neko salezijansko skupnost, ki živi v stolpnici med njimi, smo do tja lahko odšli le v spremstvu tamkajšnjih salezijancev, ki jih okolica pozna, sicer se ni varno sprehajati v teh predelih.

Nisi oseba, ki bi stala križem rok, zato boš z zavihanimi rokavi kot salezijanec brat še bližje revnim, preprostim in mladim. Tvoj zakrament posvečevanja je vsakdanje delo. S tem si še bolj fizično blizu mladim, njihovim čutenjem in njihovem ponašanju in duhovnemu iskanju. Ne dovoli, da med teboj in mladimi nastane prepad. Potem boš izgubil moč pričevanja in bo tvoje življenje jalovo. Konkretno delo, dejanja, številne male stvari so tvoja pot svetosti, po kateri boš hodil ti skupaj z mladimi.

Inšpektor Marko Košnik v nagovoru ob Vilmoševih večnih zaobljubah, ki jih je izpovedal 28. avgusta 2021 na Rakovniku.

Priseljenci iz držav Južne Amerike so znani kot delavni in si skušajo v Španiji urediti normalno in legalno življenje. Če pustimo ob strani skupni jezik, so začetki težki: družine in sorodniki živijo stisnjeni v majhnih stanovanjih, kjer je tudi po 15 ali celo 20 ljudi. Mnogo jih kljub minimalnemu plačilu ob priložnostnih delih denar pošilja domov svojim družinam. Predvsem na mlade fante prežijo organizirane tolpe, droge in slaba

družba, ki jih potegne v smrtonosen vrtnec lahkega zaslužka, nasilja in kriminala.

Druga velika skupina so priseljenci iz Afrike. Ti v Španiji in Evropi vidijo dežele, kjer se cedita med in mleko, izkoriščajo pravno zaščito in ugodnosti pomoči in skrbi za državljanke, niso pa navajeni delati.

Kako korona vpliva na življenje sicer živahnih Špancev?

Če ostaneva pri priseljencih in migrantih, jih je korona zelo prizadela. Mnogi so živeli od priložnostnih del, študenti kot natakariji ali v drugih delih, povezanih s turizmom. Tukaj država ni dala nobenih nadomestil kot pri nas v Sloveniji, zato je kriza zelo velika.

Po doživetju prvega vala epidemije so se Španci zelo »disciplinirali«
glede medosebnih stikov. Poznali smo jih, da se radi objemajo in poljubljajo. Zdaj tega skorajda ni.

Enako je v salezijanski skupnosti in ustanovi. V prvem valu je v naši skupnosti umrlo 6 salezijancev, drugi so v sobni izolaciji preživeli tudi do 8 tednov, ne da bi sobo zapustili. To je pustilo močan pečat v sedanjem delovanju in vedenju ljudi.

Še beseda ali dve o salezijancih bratih.

Osebnost mi je zelo pri srcu imenovanje salezijanec brat. Ime pomočnik, ki se ga sicer nekateri zelo oklepajo, ne izraža prave na-

rave našega poklica. Kot redovniki imamo svoje delo, svoje obveznosti in odgovornosti ter živimo po konstitucijah in ne pomagamo nikomur.

Salezijanci bratje smo normalni ljudje (no, vsaj naj bi bili), krvavi pod kožo in izražamo svoj karakter. Je pa res, da naj bi se po don Boskovi zamisli bolj posvečali strokovnemu delu. Nekdaj so to bili, vsaj pri nas, zakristani, krojači ali vrtnarji, danes pa prevzemajo naloge ekonomov salezijanskih ustanov, lahko so inšpektoriatni delegati na raznih področjih, kot je recimo družbeno obveščanje, ali pa učitelji in profesorji.

V vsem tem živimo don Boskovo salezijansko karizmo na način, da delamo. S tem omogočamo, da sobratje duhovniki lažje opravljajo svoje duhovniško poslanstvo. V današnjem času je za nas pomemben tudi študij in dobra formacija, da lažje odgovorjamo na potrebe mladih in sedanjega časa. Salezijanec brat naj bi bil izvedenec na svojem področju, lahko kot vzgojitelj ali učitelj ali pa kot vrtnar.

Živimo posvečeno življenje. Zaobljub v salezijanski družbi ne delamo zgolj zaradi mladih, temveč zaradi Jezusa Kristusa. Želimo hoditi za njim in v delu z mladimi potrjujemo smisel svoje poklicnosti ter jim odkrivamo Jezusovo bližino v vseh okoliščinah sedanjega časa.

Dodana vrednost

FOTO: OSEBNI ARHIV

POGOVARJALA SE JE
BLAŽKA MERKAC, SaIS

Baška, pri salezijanski mladini na Slovaškem sodeluješ v različnih dejavnostih. Se nam lahko na kratko predstaviš?

Živjo, seveda. Živim skupaj s starši, sestro in bratom v majhni vasici blizu Bratislave. To je ena izmed tistih vasi, kjer se vsi poznamo, zato moraš biti pozoren na to, kaj govoriš ali delaš. Po končani srednji šoli sem pričela s študijem specialne pedagogike. En semester sem preživela v tujini, kar mi je odprlo številna vrata in prineslo odločitev, da spremenim študijsko področje. Ko sem diplomirala iz specialne pedagogike, sem pričela s študijem jezikov na Češkem. Zdaj študiram, kar mi je všeč, zato je moja šola postala moj hobi. Poleg tega pogosto posežem po kakšni knjigi, rada se podim po kuhinji in preizkušam nove recepte, poskušam pa najti čas tudi za šport.

Kako si se srečala s salezijansko družino in se vključila v njihove programe?

Še vedno se spomnim, ko sem prvič srečala salezijance. Bilo je 2004 in sploh nisem vedela, kdo so. Ker smo majhna župnija brez

salezijanske skupnosti, so jih naši starši povabili, da bi organizirali dejavnosti za otroke. Mladi salezijanci so vsak konec tedna prihajali v župnijo. Najprej so imeli srečanja za fante, nato tudi za dekleta. Čez dve leti sem se jim pridružila. Zame je bil to povsem naraven proces. Spremljala sem, kako moji starejši prijatelji in moji starši, družina sodelujejo z njimi. Po nekaj letih sem postala animatorka. Bila je naravna pot. V meni je rasla želja, da postanem animatorka, saj sem videla starejše in sem jim želela biti podobna. Nad vsem tem je zagotovo bedela Njegova roka.

Na Slovaškem se salezijanska mladina zbira pod imenom Domka.

Ker smo precej majhna država, struktura Domke ni zelo zapletena. V pisarni v Bratislavi je pet ljudi, ki delajo s polnim delovnim časom in skrbijo za administracijo, računovodstvo, PR ... Poleg tega obstaja odbor, ki ga sestavlja šest članov ter predsednik, salezijanec Ján Holubčík. Zadnja leta obstajajo tudi majhne delovne skupine

prostovoljcev, ki se ukvarjajo s posebnimi področji, npr. izobraževanje in mednarodne dejavnosti. Vse dogajanje se odvija po vsej Slovaški na 29 oratorijih. Na žalost ni dovolj salezijancev ali sester FMA, zato v manjših krajih, kot je moj, ni vedno prisoten salezijanec ali sestra FMA. Glavno delo opravljamo animatorji, če pa je kakšen večji dogodek, takrat povabimo kakšnega salezijanca. In seveda upamo, da bo imel čas. Trenutno je okoli 8000 članov, vključno z otroki in mladino. Sotrudniki, bivši gojenci in starši podpirajo naše delo.

Oratoriji na lokalni ravni so zelo močni in dejavni. Najbolj značilni so tedenski sestanki s skupinami, razdeljenimi glede na starost in spol, nato športne dejavnosti, pa tudi duhovni programi. Mnogi oratoriji v januarju pripravijo gledališko predstavo za don Boskov praznik, ki je po mojem mnenju eden najlepših in posebnih dni. Poletje je seveda zasedeno z oratoriji, kampi, pohodniškimi ali kolesarskimi izleti ... Mislim, da si lahko predstavljate.

Poleg lokalnih možnosti imamo veliko priložnosti, da organiziramo kakšne dejavnosti tudi na državni ravni. Vsako leto imamo velik gos-

pel festival (ki ni namenjen samo salezijanski mladini, ampak vsem, ki jih zanima), potekajo športni turnirji ali plesna tekmovanja. Razen tega Domka ponuja številne tečaje za različne starostne kategorije, npr. šola za animatorje ali tečaj o teologiji za mlade.

Domka tesno sodeluje tudi z organizacijami, kot sta Vides in Savio, ki mlade pripravljajo na misijone, ali z organizacijo Laura, ki jo vodijo sestre FMA.

Kateri programi so tebi najljubši in kakšen vpliv imajo na tvoje življenje?

Moram priznati, da v zadnjih letih nisem bila pogosto v svojem domačem oratoriju. Je pa zelo dejavna nova generacija, kar je super. Mislim, da je moje »zlato obdobje« že minilo, ha ha. Hvaležna sem za priložnost, da sem del mednarodne skupine. Zahvaljujoč temu imam priložnost doživeti nekaj novega in zame zelo bogatega. Zdaj sem ena izmed trenerjev šole za animatorje, kar mi prinaša veliko veselja vsakič, ko srečam naše udeležence.

Zelo posebna je moja lokalna skupina za dekleta, ki jo skupaj s soanimatorji vodimo že devet let. Srečujemo se redno že od njihovega

Ime

Barbora Hollá

Starost

24 let

Država

Slovaška

Kraj

Igram

Župnija

Kaplna

Najljubši letni čas

Jesen

Najljubša knjiga

Koloba, Unbroken, The Shed That Fed 2 Million Children

Najljubši kraj za potovanje

Nemčija, gore povsod

Najljubša pesem

Verloren im Licht (O'Bros)

Najljubši svetnik

Don Bosko

Najljubši citat iz Svetega pisma

Ps 8,4-5

»Ko gledam nebo, delo tvojih prstov, luno in zvezde, ki si jih utrdil: Kaj je človek, da se ga spominjaš, sin človekov, da ga obiskuješ?«

šestega ali sedmega leta. In zdaj vidim šestnajstletna mlada dekleta, ki rastejo in prevzemajo aminorstvo.

Vedno sem se veselila državnih srečanj, kjer sem spoznala nove ljudi in srečala stare prijatelje iz drugih salezijanskih oratorijev. Na teh dogodkih sta don Boskova navzočnost in salezijanski duh vedno močna in zdi se, kot da zamenjaš baterijo, ki drži še dolgo po tem.

Kakšen vpliv ima na tvoje življenje dejstvo, da si že toliko časa del salezijanske mladine?

Nekako sem odraščala s salezijanci. Odkar sem jih prvič srečala, so postali pomemben del mojega življenja. Na eni strani so vse dejavnosti, ki mi dajejo priložnost smiselno preživeti prosti čas in se naučiti marsičesa koristnega, po drugi strani pa nam ob tem salezijanci ponujajo »dodano vrednost«. Skupnost in prisotnost salezijancev sta mi pomagala najti odnos do Boga. Prihajam iz krščanske družine, starši so me vsako nedeljo peljali v cerkev, a starejši ko si, več odgovornosti je na tebi samem. Velikokrat sem dvomila ali se borila z mnogimi vprašanji. Še posebej, ko dlje časa nisem doma, čutim, kako težko je nadaljevati brez svoje skupnosti. A zavedam se, da mora naš odnos do Boga temeljiti na naši veri

in osebem prepričanju. Skupnost je vedno tu, da te podpira, vendar nihče ne more povedati, kaj storiti ali česa ne. Mislim, da imam s salezijanci srečo, blagoslov, da me kljub težkim časom vedno spodbujajo in vodijo k Bogu.

Sredi septembra je Slovaško obiskal papež Frančišek. Mlade je pozval, naj ne popuščajo pesimizmu in si prizadevajo za uresničitev svojih sanj. Kako vidiš mlade na Slovaškem? Ali upate/jo? Kljub tem kaotičnim časom koronavirusa?

Obisk papeža Frančiška na Slovaškem je bil velik dogodek in njegove besede so se dotaknile vseh. Vsak od nas bi iz njegovih besed lahko našel kaj za svoje življenje, zato mislim, da so v teh dneh opogumljeni in živijo iz veselja minulih dni. Poleg tega je Domka praznovala 30. rojstni dan ob obisku papeža, kar je bil za njene člane zelo pomemben trenutek.

Kljub temu moram priznati, da pandemija ne vpliva le na mlade, ampak na vse in vsak se na svoj način spopada z njo. Ne samo na Slovaškem, ampak povsod po svetu nam je koronavirus spremenil življenje in nam ni dal možnosti, da bi se nanj pripravili. Še vedno pa vidim, da je veliko mladih ustvarjalnih, ki poskušajo najti načine za napredek in se dati na razpolago za bližnje.

Baška, hvala za tvoj čas. Kaj bi sporočila salezijanski mladini v Sloveniji?

Hvala za vaše delo in trud kljub številnim možnim težavam. Nadaljujte z delom, pri katerem čutite, da vam srce »gori«. In če ga še niste našli, ne skrbite. Nadaljujte z iskanjem, Bog ima za vsakogar nekaj posebnega. Nekateri pač potrebujemo več časa.

Mladi smo ...
... sposobni narediti velike stvari.

VARUJ SVOJE SRCE

24. septembra smo obhajali god blaženega Antona Martina Slomška, ki je dal veliko za slovenski narod in za nas kristjane. S svojo narodno zavestjo, delavnostjo, preprostostjo, ponižnostjo, omiko in predvsem zakoreninjenostjo v Bogu nam je še danes velik zgled. Njegovo delo in učenje je imelo temelj v Kristusu, njegov želeni dom so bila nebesa («V nebesih sem doma»).

FOTO: SMP

»Molitev nam nebesa odpira, post nas po strmi stezi k nebesom pelje, miloščina nam v nebesih zaklade nabira.«

»Vsakdo naj v svoje srce pogleda, ali sveti naša luč pred ljudmi tako, da vidijo naša dobra dela in hvalijo Očeta v nebesih.«

»V čistem srcu Bog prebiva, z njim veselje duša uživa. Kjer je v srcu Bog doma, tam se uživa sreča vsa.«

Citati A. M. Slomška

Blaženi škof je v mislih o Bogu, dobrem in hudem velikokrat omenjal srce.

Razmisli o tem, kakšno je tvoje srce. Vzemi si čas. Poglej vanj.

Kaj se tam nahaja?

Čemu, komu dovoliš, da pride do tvojega srca?

Z vso skrbjo varuj svoje srce, kajti iz njega izvira življenje. (Prg 4,23)

Peter nam v odlomku, ko so se apostoli zbrali v Jeruzalemu, da bi razpravljali, ali se je za odrešenje potrebno obrezati in se držati Mojzesove postave (Apd 15,7–11), najprej pove, da Bog pozna naša srca, in nato, da je poganom z vero očistil srca.

Tudi nam, tudi tebi lahko Bog z vero očisti srce. A moraš ga v srce spustiti. Povabiti.

Ne zapiraj svojega srca. Odpri mu vrata na široko. Sprejmi ga, vedno znova, vsak dan.

TVOJA USKOVNIŠKA KAPLJICA

VZGOJA ZA MARIJANSKO DUHOVNOST

S. IVICA OBLAK, FMA

Razlagalci don Boskove duhovnosti so poudarjali, da don Bosko ni prišel do marijanske pobožnosti naključno. Celotna duhovna in apostolska smer je dozorevala ter se vedno bolj oblikovala in razvijala ob določenih zgodovinskih dogajanjih, branih v luči globokega osebnega dialoga s Svetim Duhom, v povezavi z značilnimi marijanskimi dogodki.

Ob vsem razmišljanju o Mariji Pomočnici smo že velikokrat videli, kar je don Bosko čutil o Božji Materi: je zavetnica, pomočnica, mati mladih, varuhinja krščanskega ljudstva, zmagovalka nad satanom, zmagovalje nad krivoverstvi, pomoč Cerkev v težavah, obramba papeža in pastirjev.

Don Bosko je to izrazil don Cagliero s svojo znano trditvijo:

Marija hoče, da jo kličemo in častimo z imenom Marija Pomočnica. Časi so tako žalostni, da je nujno potrebno, da nam presveta Devica pomaga ohraniti krščansko vero.

DON BOSKO

Tudi danes doživljamo težave na področju vere Cerkev, celostne vzgoje mladih kakor tudi v družbeno-političnem življenju. Če je

marijanska razsežnost Pomočnice namenjena predvsem za težke ure in če je Sveti Duh poklical don Boska in njegovo družino za specialno in učinkovito orodje širjenja njene pobožnosti v Cerkev, potem lahko sklepamo, da tudi sedanje težave Cerkev in človeške družbe nujno zahtevajo od nas skrbno oživitve te pobožnosti.

Iz marijanske prakse v svoji družini je don Bosko za mnoge mlade lastnoročno pisal svoje duhovne nasvete, da bi jih spodbujal k zatekanju v Marijino priprošnjo: * Zmoli dejanje upanja in eno ‚Pozdravljena Kraljica‘ za obupane ali v kakem drugem težkem položaju. * Podari svoje srce Jezusu in Mariji. Zmoli sedem radosti blažene Device z litanijami za vse Božje služabnike. * Zmoli sedem zdravamarij v čast Žalostni materi Božji, da boš od nje prejel varstvo v življenju, zlasti pa še v trenutku smrti zase in za svoje starše. * Zmoli tri zdravamarije, da boš izprosil zase in za svoje starše vztrajnost v dobrem. * Prosi prebleženo Devico Marijo, da te razsvetli v tvojem poklicu. * Zmoli sv. rožni venec za vse svoje duhovne in telesne dobrotnike.

PRIHODNOST EVROPE

Salezijanska prisotnost na Blejskem strateškem forumu

MAJA ŽIBERT
VODJA RAZVOJNE PISARNE, FUNDACIJA DON BOSKO

Na Bledu je med 29. avgustom in 2. septembrom 2021 potekal 16. Blejski strateški forum z naslovom »Prihodnost Evrope«.

Ob robu glavnih zasedanj je potekalo posebno srečanje mladih, ki so se zbrali na t. i. Mladem blejskem strateškem forumu. Dvajset posameznikov iz držav Evropske unije ter Zahodnega Balkana je v času srečanja sestavilo deklaracijo o prihodnosti za mlade.

V številnih zasedanjih, okroglih mizah ter pogovorih smo se mladi dotaknili pomembnih tematik, ekonomskih problemov, s katerimi se mladi soočamo danes, ter raznolikosti med posamezniki, ki jih prinašajo ekonomske in družbene spremembe današnjega sveta.

Obravnavali smo še teme migracij, zaposljivosti mladih, klimatskih sprememb, ze-

lenih (trajnostnih) transformacij, kjer moramo mladi (p)ostati hrbtenica sprememb in pomembni sogovorniki odločevalcev. Dotaknili smo se pomembnosti digitalnih transformacij in ob tem t. i. socialnega poslušanja posameznikov in družbe ter človekovih pravic in odgovornosti mladih, ki jo imamo do odločevalcev na vseh nivojih odločanja družbe.

S strani države Slovenije smo se Mladega blejskega strateškega foruma udeležili predstavniki Fundacije Don Bosko, ki se v svojih dejavnostih zavzema za socialno vključenost vseh, predvsem mladih, ki jih ogrožajo različne socialne in izobraževalne prepreke, ter za pravično in trajnostno družbo, ki je odprta za vse ljudi vseh starosti in izvorov. Te tematike smo kot ključne izpostavili pri pripravi omenjene deklaracije. V sklopu foruma je Slovenijo obiskal tudi državni tajnik Svetega sedeža, kardinal Pietro Parolin, ki nas je na srečanju nagovoril, v Marijinem svetišču na Brezjah pa daroval sveto mašo za Evropo.

Želimo si, ne le za mlade in posameznike Evropske unije, temveč za vse mlade sveta, da bi imeli priložnost izražanja svojih mnenj ter sooblikovanja družbe, ki je pravična in nudi enake možnosti za vse.

FUNDACIJA
DON BOSKO

Rakovniška ulica 6, 1000 Ljubljana

Svojo donacijo lahko nakažete po položnici oz. UPN obrazcu na transakcijski račun.

IBAN SI56 0205 8026 2282 413

KODA CHAR

SKLIC SI00 100

Informacije

SPLET fundacija.donbosko.si

FB Fundacija don Bosko

T 041 357 640 (Janez Krnc)

T 030 362 800 (Fundacija, Maja Žibert)

E POŠTA fundacija@sdb.si

KDO ŠE VERJAME?

VERONIKA BEZGOVŠEK
VODJA PROGRAMA PUM-O CELJE

V teh norih, drugačnih časih, ko se ves čas vrtimo okoli enih in istih novic, se sama pri delu z mladimi, pri srečevanju z njimi, nenehno sprašujem, kdaj bomo začeli verjeti v mlade in kdaj bomo končno spoznali, da na mladih res svet stoji.

FOTO: PUM-O CELJE

V času dolgotrajnega zaprtja države smo mladostnike spravili prav tja, kamor jih drugače ne bi želeli – za ekrane in k tehnologiji. Kaj vse se je dogajalo tam, si niti ne upam razmišljati, vem pa, da to nikakor ni način, ki bi v prihodnosti veljal za dobrega. Mladi potrebujejo socialne stike, potrebujejo drug drugega, da se skupaj zabavajo, da skupaj »pošimfajo« učitelja, da kje kakšno ušpičijo.

Pa tudi to ni najhuje. Pomisliti moramo na družine, v katerih ni vse tako, kot bi morale biti. Tu so se stiske še povečale. Ljudje, ki se ne razumejo, so bili prisiljeni živeti na nekaj kvadratnih metrih. Si predstavljate, kako bi bilo, če bi v kletko dali skupaj mačka in psa? In pri našem delu z mladimi smo se srečevali prav s takimi primeri. Rojevale so se mnoge stiske, tiste že načete pa so se še poglobljale.

In kaj narediti? Predvsem in v prvi vrsti biti ljudje. Se pogovarjati z mladimi, jih razumeti, razmišljati, kako jim je, kako vse doživljajo. Jim dovoliti, da ubesedijo svoje občutke, da stresejo svojo jezo. Da jim povemo, da je ok, če so jezni, da jih razumemo, če ne vedo, kako in kaj.

Mnogo mladostnikov se je v šoli na daljavo zgubilo, niso več videli smisla v svojem delu in so obstali. In ne vedo več, kaj bi sami s seboj. Tem mladim moramo ponovno prižgati luč radovednosti, jih opolnomočiti, da še ni nič izgubljeno in da je potrebno nenehno brskati, da gremo naprej.

Želim si, da bi se vsi skupaj ponovno začeli zavedati, kako pomembna je človečnost ter kako pomembno je razmišljati in govoriti pozitivno, spodbudno. Vsaka dobra misel lahko povzroči val navdušenja mladih in premikanje v boljši svet, svet za vse.

“

Želim si, da bi se vsi skupaj ponovno začeli zavedati, kako pomembna je človečnost ter kako pomembno je razmišljati in govoriti pozitivno, spodbudno. Vsaka dobra misel lahko povzroči val navdušenja mladih in premikanje v boljši svet, svet za vse.

”

KAKO TEŽKO JE NE BITI ZRAVEN!

POLONA DOMINIK, SaIS
LAIŠKA MISIJONARKA V ETIOPIJI

Kmalu bo minilo tri leta, odkar sem v Marijinem svetišču v Ljubljani na Rakovniku dala obljubo pred odhodom v misijone in prejela misijonski križ. Čeprav sem obljubo izpovedala za tri leta, verjamem, da to ne pomeni slovo od misijonov. Je pa gotovo mejnik, ki mi da misliti, kaj mi je v tem času najbolj polnilo srce.

Ko to pišem, se že drugič nahajam v dvotedenski karanteni z okužbo covid-19, ki hvala Bogu mineva blago. Po tednu ležanja z visoko vročino se sedaj počutim bolje, da postopam po verandi in skozi okno opazujem svoje otroke na igrišču. Kako težko je ne biti zraven! Ne glede na zunanje dogajanje so otroci tu z nami in mi z njimi. Nimajo kam, zato tudi mi ne moremo nikamor. Kar koli se že dogaja na drugi strani ograje, so oni vsak dan lačni, lačni hrane, igre, učenja, topline in ljubezni. Vedno sem se zavedala, da je njihova navzočnost mene ohranjala »pri pameti«. Nimaš časa razmišljati, kako grozno je stanje v državi in svetu.

Ne trdim, da včasih ni bilo težko, a hkrati nismo imeli prostora za obup in pritoževanje. Hkrati nas je vse, kar počnemo z mladimi, polnilo z neko čudovito energijo, sestavljeno iz tisočih živih trenutkov, ki prihaja iz dela z mladimi. Včasih sem se spraševala: »Kdo pomaga komu?« »Mi njim« bi bil prehiter odgovor. Da, damo jim vse v mnogih oblikah (hrana, bivališče, izobrazba, delo). A vzajemno veselje in medsebojna izmenjava, občutek smiselnosti in sreče mi ne dovolijo, da rečem le, da jaz pomagam njim.

To obojestransko je pedagoški genij don Bosko genialno razložil s svojim življenjem in vsem, kar je naredil za mlade. In kako srečen je bil med njimi. Odkar sem obisko-

vala salezijansko gimnazijo, mi je don Bosko zgled. Tu pa sem vse to vsakodnevno tudi občutila in izkusila. Ob vsej pestrosti programa me vedno znova zabava opažanje, da čeprav cenijo pouk in program, njihovo srce ostaja na igrišču. Najbolj sproščeni pogovori so potekali prav na igrišču. Opažam, da ni pomembno le, da si kvalitetno z mladimi, pomembni sta tudi količina in stalnost navzočnosti, na katero se lahko zanesejo.

Če te ni zraven, manjkaš, in to opazijo. S prisotnostjo pokažeš to, kar je rekel don Bosko: »Ni dovolj, da imaš mlade rad, temveč da to tudi vedo!« Priznam, da sem si na igrišču kdaj mislila, da se čas nikamor ne premakne in bi med tem lahko »naredila še kaj drugega,« a biti z njimi je bila vsakokrat drugačna izkušnja. Vsakič druga tema, druga šala, drug obraz ... in ista domačnost. Domačnost src, ki se ne rodi v razredu, niti v delavnici, temveč le na igrišču. In ta domačnost daje čas vsemu drugemu, učni uri v razredu ali pomoči v delavnici. Ponovno se mi je potrdila slavna trditev: »Vzgoja je stvar srca.« Če si tam, kjer je njihovo srce, se odprejo za vzgojo. Če imaš rad, kar imajo radi mladi, postane vsak trenutek vzgojni.

Ko pomislim na svoja leta v Gimnaziji Želimlje, mi ne pade najprej na pamet razred, temveč čas, ki smo ga preživeli skupaj z vrstniki in salezijanci, ki so bili ves čas konkretno z nami. Tu sem se oblikovala. Zaradi tega sem si že takrat rekla: »Ko bom velika, bom salezijanec!«

POT DO NEBES JE LAHKO TUDI BLATNA

4. septembra se je v Želimljem po letu premora ponovno zgodil Animatlon – oviratlon za oratorijske animatorje. Združenje animatorjev Oratorija, ki je dogodek pripravilo, je mladim obljubilo sveto mašo, igre, oviratlon in piknik. Pričakali pa so jih blato, lepo vreme in nepozabni spomini ...

PRIPRAVIL: TILEN MĻAKAR, SaIS

FOTO: JERCA BOKAL, KLARA BOKAN, KLEMEN HIRCI

ZMAGOSLAVJE NA ZADNJI OVIRI

PREJ ...

... IN POTEM.

NEKATERI SO NAPENJALI MIŠICE,
DRUGI PA ŠE RAJE – POZIRALI!

DOGODKA SE JE UDELEŽILO OKROG 300 MLADIH.
SREČANJE SO ZAČELI Z ZAHVALNO SVETO MAŠO
ZA VSE LEPE POLETNE ORATORIJSKE TRENUTKE.

DRČA: PRVA OVIRA OPRAVLJENA

TRENUTEK ZAVEDANJA, DA JE PADEC V LEDENO MRZLO VODO NEIZOGIBEN

ZA PREMAGOVANJE OVIR STA BILA POTREBNA SPRETNOST IN TIMSKO DELO

ZADOVOLJNE BLATNE EKIBE PO PREMAGANI PROGI

»BIL JE SPONTAN KOT OTROK, NEŽEN KOT MATI, MODER KOT OČE IN VZVIŠEN KOT ANGEL«

ALOJZIJ SLAVKO SNOJ, SDB
VICEPOSTULATOR

Zaslišanje prič, ki so Božjega služabnika poznale, je bilo leta 2013 opravljeno tudi v Vietnamu. Tako imamo poleg 1300 pisem Vietnamcev očetu Majcnu tudi 15 pričevanj njegovih duhovnih sinov. Podajmo še par utrinkov teh pričevanj, ki nam osvetlijo življenje, kreposti in glas svetosti, da zaokrožimo letošnjo predstavitev njegovega svetniškega lika.

Salezijanec **Joseph Phuoc** o Majcnu pravi, da je bil »prijazen človek, svet duhovnik in zgleden salezijanec«. »Božjega služabnika, častitega očeta Andreja Majcna, sem spoznal v šolskem letu 1972–1973. Mladih pripravnikov na duhovništvo nas je bilo približno 300 dijakov od devetega do dvanajstega razreda, skupaj s semeniščniki, študenti teologije in predstojniki ... Oče Majcen je bil znan po tem, da je bil nežen in zelo prijazen, in njegov obraz je bil vedno ožarjen z nasmehom. Bil je resnično delaven človek. Bolezni navkljub se je vedno zelo potrudil, da je bil vedno navzoč, kjer je moral biti, in da je izpolnil vse svoje dolžnosti kot predstojnik in tako poživljal tisto veliko skupnost ... Oče Majcen je vedno kazal globoko pobožnost med opravljanjem svetih obredov, kot npr. darovanjem svete maše, blagoslovom z Najsvetejšim itn. Goreče je poučeval nedeljski katekizem, tudi med boleznijo ... Nisem vedel, kako je uspel animirati stotine ljudi različnih starosti in z različno izobrazbo. Mlade sobrate in študente je mesečno sprejemal na pogovor. Moj poklic je pod njegovim vodstvom dnevno rasel v čistosti, zaupljivi pokorščini in uboštvu.«

Fantje so čutili, da ima njihov magister težave z vietnamščino, ki jih je spretno premagoval. Njegov nekdanji novinec **Joseph Van Nam** se spominja, da je bil oče Andrej »vedno vesel in nasmejan. Vedno je prvi pristopil in prijazno začel pogovor. Krileč z rokami se je smeje pošalil, razvedril sogovornika in poskrbel za prijateljsko ozračje, da se je vsakdo počutil prijetno in sproščeno. V letu mojega noviciata ga je večkrat napadla bolezen, včasih tako huda, da so ga morali s helikopterjem odpeljati na zdravljenje [bubonska kuga 1969]. Toda prav v bolezni je kazal veliko odločnost pri izpolnjevanju svojih dolžnosti ... Nikoli se ni izgovarjal na bolezen, da bi se izognil svojim dolžnostim ali jih zmanjšal, še posebej glede sestankov in duhovnega vodstva novincev.«

**MOLITE ZA PRIPROŠNJO BOŽJEGA
SLUŽABNIKA ANDREJA MAJCNA
IN USLIŠANJA SPOROČITE!**

**POSTULATURA
RAKOVNIŠKA 6, 1000 LJUBLJANA**

Salezijanec brat **Josaphat Đai** pravi, da se po 40 letih salezijanskega življenja spominja Majcnovih spodbud: Moraš biti jasen, pokončen in velikodušen ... Tudi po odhodu iz Vietnama mi je pisal in me spodbujal, naj živim kot dober redovnik in dobro opravljam svoje naloge v salezijanski skupnosti. Vedno molim k njemu in prosim starega očeta Andreja Majcna, naj prosi zame pri Bogu, da bi bil vedno dober salezijanski sobrat pomočnik.«

Nekdanji novinec **Joseph Van Hinh** pravi: »Nikoli nisem srečal tako dobrega človeka in očeta kot njega. Bil je dober človek, usmiljen oče, duhovnik, ki je imel Jezusove kreposti, dobri pastir ... Rad bi vam predstavil nekaj zelo človeških izrazov topline, ki mi jih je izkazal. Mesec dni po mojem mašniškem posvečenju, 25. junija 1976, sem šel k njemu v noviciat Tam Hai v Sajgonu ... Prijazno me je povabil, naj z njim somašujem, in sem vodil sveto mašo. Po veselem zajtrku z novinci me je objel in mi nato izročil rožni venec in ovojnico z denarjem. Zaupno mi je rekel: 'S tem rožnim vencem

te bo Bog spremljal na duhovniški poti. Ljubi Boga in boš srečen in on te ne bo nikoli zapustil,' (zelo mi je bilo žal, ko mi je štiri dni pozneje zaporniški uradnik ta rožni venec vzel). Tedaj je Majcen še nadaljeval: 'Ta ovojnica je darilo tukajšnjih duhovnikov in klerikov, uporabi jo za svoje poslanstvo.' Žal se ne spomnim, koliko denarja mi je izročil oče Majcen. Toda po 11 letih v zaporu mi je zaporniški uradnik vrnil moj denar in vsota zapisana na ovojnici je bila 124 vietnamskih »dongov« ...Tudi po izpustitvi iz zapora mi je pošiljal denar v pomoč pri mojem poslanstvu, še posebej, ker je vedel, da ga opravljam v revni in oddaljeni vasi, ... medtem ko je sam živel v uboštvu. Kar je imel, je poslal svojim sinovom v Vietnamu, med katerimi sem bil tudi sam ... 'Dragi oče, vsi prebivalci vasi Cãn Giò se ti zahvaljujemo!' ... Sočutje razumevajoče ljubezni očeta Majcna se mi je globoko vtisnilo v spomin in je v meni po 40 letih še vedno zelo živo. Bil je spontan kot otrok, nežen kot mati, moder kot oče in vzvišen kot angel.«

Kitajec s Kitajci. Vietnamec z Vietnamci.

ANDREJEVA PISMA
FOTO: PATRICIJA BELAK

Prvenstvena ljubezen do mladih

Res je, da je malokdo ljubil kitajske in vietnamske fante tako, kot sem jih jaz. Ljubezen do njih vseh nosim globoko v srcu. Nihče mi ne bo mogel te ljubezni, ki je rasla z njimi, iztrgati iz mojega ubogega srca.

Morda sem jih ljubil tudi afektivno in čustveno s toplino svojega srca, pa vedno tudi z najvišjo stopnjo svoje ljubezni, da rešijo svojo dušo.

Ne morem drugače, kot da hodim po tej poti do zadnjega trenutka, do groba in onkraj njega v večni blaženosti z njimi in z Marijo ... M1, 41

ANDREJ MAJCEN, SDB (1904–1999)
učitelj in duhovni oče
misijonar na Kitajskem in v Vietnamu (1935–1979)
spovednik na Rakovniku v Ljubljani (1979–1999)

VRNITEV V ŠOLO ŽIVLJENJA

TOMAŽ STOJC, SDB

Pred mesecem dni so naši mladi in otroci sedli v šolske klopi. Šolski zvonec iz dneva v dan vabi k šolskim predmetom. Občasno se sprašujem, koliko danes učitelji ali pa mi vzgojitelji resnično vzgajamo za življenje. Ali predvsem podajamo neke gole informacije, ki niso prav nič koristne za življenje?

Današnji svet potrebuje ljudi, ki so z roko v roki učitelji in vzgojitelji. Kje so mame Marjete današnjega časa? Mama Marjeta je svoje otroke učila mnogih stvari v besedah in jih vzgajala z vsakdanjimi dejanji.

Vzgoja otrok je sorazmerna z molitvijo in vrlinami njihovih mater in poteka tako, kakor jo omogoča njihova krščanska skrb in sposobnost žrtvovanja. Samo naravna ljubezen ni nič drugega kot sebičnost in dela jalov vsak napor.

Bog je dal Janezu Bosku pravo krščansko mater, ki je znala vzgajati svojega otroka po njegovih načrtih. Marjeta se je dobro zavedala svojega poslanstva. Sveti Duh pravi: »Imaš otroke? Od mladosti jih poučuj in obvladuj, da bodo pokorni in se naučijo obvladovati svoje muhe in strasti.« (Sir 7,25)

Resnice, ki se je je Marjeta naučila v največji pedagoški šoli na svetu, v cerkvi pri župnijskem nauku, so postale njeno stalno vodilo, ki ga je razlagala s svojim materinskim krščanskim duhom, jih učila z zgledom kreposti in jih delala privlačene s svojo ljubeznivostjo. (BS I, 39)

Biti z roko v roki učitelj in vzgojitelj pomeni biti pedagog, voditi, vzgajati otroka in mladega s celostnim vidikom. Najboljši pedagogi bomo, če bomo znali kakor mama Marjeta vzgajati otroke po Božjem načrtu. Preko njegovega načrta bodo besede in dejanja v korist mladim in otrokom obarvana za življenje.

Panissa (za 4 osebe)

SESTAVINE

100 g fižola, 1 čebula, sol, poper, 280 g riža, 1 dcl rdečega vina, 70 g masti, 120 g suhe salame ali slanine, 2–3 žlice paradižnikove mezge, lovorov list.

PRIPRAVA

Fižol namočite že prejšnji večer. Dajte ga v hladno vodo in kuhajte na zelo majhnem ognju približno uro in pol. Kuhan mora biti al dente brez mešanja.

Pripravite mešanico s slanino in čebulo ter jo na majhnem ognju prepražite v veliki, po možnosti bakreni ponvi ter dodajte paradižnikovo mezgo. Dodajte riž in nekaj minut (1–2 min) pražite na majhnem ognju. Zalijte z vinom in pustite, da popolnoma izhlapi. Nato riž zalijte z jušno osnovo, dodajte lovorjev list in kuhajte na zmernem ognju, da se riž skuha.

Ko je kuhan, odstavite z ognja, pokrijte in pustite počivati približno 1 minuto. Začinite s soljo in poprom; dodajte nariban parmezan in kapljico ekstra deviškega oljčnega olja.

BOG POŽEGNAJ!

»JEZUS, LJUBIM TE«

s. NATALIA BACCHIA, hči Marije Pomočnice

S. MILENA DERLINK, FMA

Natalia se je rodila staršema Janezu in Ani v lepem obmorskem kraju Poreč na Hrvaškem, ki je tedaj spadal pod Italijo. V družini so jo krščansko vzgajali. Po značaju je bila blaga in mila. Molitev je kmalu postala njeno dihanje duše.

Kot otrok je prejela zakramente in kmalu je v njej vzkalil tudi duhovni poklic. V njenem srcu je počasi rasel in se razvijal. Ko je svojo željo, da bi rada postala redovnica, zaupala svojemu župniku, jo je ta usmeril v Padovo k hčeram Marije Pomočnice. Imela je 17 let in takoj so jo sprejeli v aspirantat, nato v postulantat in noviciat. Za svoja leta je bila zelo zrela. Bila je velikodušna in vedno pripravljena ubogati. Pred prvimi zaobljubami je imela pred sabo jasen cilj: za vsako ceno postati sveta salezijanska vzgojiteljica.

Prvi dve leti po zaobljubah je ostala v Padovi, v hiši, kjer so sestre skrbele za kuhinjo in garderobo pri salezijancih. S. Natalia se je posvečala tudi deklicam v prazničnem oratoriju. Leta 1940 so jo poslali v generalno hišo v Turin, kjer je ostala do konca svojega kratkega življenja. Tu se je izurila v šivanju in krojenju. Ko se je večji del skupnosti zaradi pogostih bombardiranj preselil drugam, je ona še z nekaterimi sestrami ostala. Čeprav je bila fizično slabotna, je bila zelo delavna in pripravljena za vsako pomoč. Videlo se je, da je vse delala z veliko ljubezni. Pozimi je zelo trpela zaradi mraza, saj skoraj ni bilo ogrevanja, tako da so se ji na rokah delale ozeblin. Delala je naprej, z nasmehom, ne da bi se pritoževala. Ker je bila to vrhovna hiša Družbe, so se tam večkrat ustavljale sestre, ki so bile na potova-

nju. S. Natalia jim je pripravila postelje in ker ni bilo dovolj odej, je dala svojo, sama pa se pokrila s kakšno staro zaveso. Sestre, ki so živele z njo, zagotavljajo, da je moč za vse žrtve, ki jih je sprejemala z nasmehom, dobivala v globoki povezanosti z Bogom. Če si jo samo videl, si imel občutek, da je bila njena duša globoko povezana z Bogom, ki je bil središče njenega srca. Vedno je prebiral Božjo besedo. Sveto pismo nove zaveze je nosila vedno s seboj, da ga je lahko prebiral ob vsakem prostem trenutku in premišljevala ob njem. Sestre so vedele, da če potrebujejo kakšen citat iz Svetega pisma, morajo vprašati njo, ki se je pri odgovoru le redko zmotila. Zato so ob njeni smrti v krsto položile tudi njeno Sveto pismo. Sestram in drugim ljudem, s katerimi se je srečala, je rada pripovedovala o tem, kaj je brala in premišljevala ob Božji Besedi.

S. Natalia Bacchia se je rodila 16. 12. 1918 v Poreču (Hrvaška). Prve zaobljube je izpovedala 6. 8. 1938 v kraju Conegliano (Italija), večne pa 5. 8. 1944 v Arignano (Italija). Umrli je 7. 12. 1957 v Turinu.

Zelo je bila vesela, ko so ji zaupali poučevanje verouka. Obiskovala je tudi bolnike, ki jim je znala na tako lep in prepričljiv način govoriti o Bogu, da so bolni z veseljem sprejeli zakramente in svojo bolezen kot izraz Božje volje. Njena prijazna in obenem odločna beseda je nagovarjala ne le bolne, temveč tudi njihove domače.

V srcu je nosila veliko bolečino zaradi razmer v svoji domovini, takratni Jugoslaviji. Pred-

vsem je trpela zaradi brata, ki je bil izgnan v Rusijo in se ni nikoli vrnil, za drugega brata, ki je bil mobiliziran v komunistično vojsko, in za očeta, ki je ostal sam doma v veliki revščini. Veliko let ni prejela nobenih novic od doma in ko so ob koncu vojne prišle, so ji povzročile veliko bolečino. Šele leta 1955 se je lahko za kratek čas vrnila na Hrvaško. Njena največja bolečina je bila zaradi protiverskega ozračja, ki ga je zaznala v domovini. Tako rada bi naredila kaj dobrega za tamkajšnjo mladino, ki je bila plen protiverskih načel. Svoje življenje in svojo smrt je Bogu darovala po tem namenu.

“

Umiram. V nebesih bom molila za vas in za vse.

”

Njena pobožnost se je kazala v notranjem ognju, ki ji je pomagal, da je v vseh in v vsem videla Gospoda in njegovo sveto voljo. V njem je našla moč za številne odpovedi. Najlepši trenutki zanjo so bili tisti, ki jih je preživela z Jezusom v molitvi. Sestra, ki je več let hodila z njo po raznih opravkih, pripoveduje, da je vsa zažarela, ko sta imeli priložnost stopiti v kakšno cerkev. To je bil zanjo najlepši dar in po molitvi se je videlo, da je imela res živ odnos z Jezusom. Večkrat je dejala: »Kako lepo je povzdigniti pogled kvišku, k Bogu, k Očetu, ki nas ima rad in želi naše dobro, tudi ko nam pošilja trpljenje. On nam pripravlja toliko lepšo krono v nebesih, kolikor bolj bomo znale trpeti samo iz ljubezni do Njega.«

Živela je to, kar je zapisala v svoj dnevnik: »Ljubiti Jezusa in biti vedno združena z njim.« Združenie z njim je bilo predvsem v tem, da je zvesto izpolnjevala vse svoje dolžnosti. Tudi ko ji je bilo težko, se ni nikoli pritoževala ali kritizirala.

Bila je slabega zdravja, predvsem je bila slabokrvna. To je razodeval njen blede obraz, toda ni se menila za to do takrat, ko je prvič imela hudo krizo. Ko je njena ravnateljica videla, v kako slabem stanju je njeno zdravje, je vzkliknila: »S. Natalia, do katere točke smo te pustili priti!« Ona pa ji je odgovorila: »Oh, ne, Gospod je to dopustil.«

Tako kot je zdravje sprejela iz Božjih rok, je sprejela tudi bolezen, ki jo je v kratkem privedla do groba. Sprejeli so jo v bližnjo bolnišnico, kjer je ostala nekaj mesecev. Večkrat se ji je stanje zelo poslabšalo. Ko je šlo njeno življenje h koncu, je želela, da bi ozdravela, in zato je obljubila Mariji, da bo šla v misijone.

Toda kmalu je to željo opustila, saj se je stanje vztrajno slabšalo. Večkrat je prosila, naj ji preberejo odlomek iz Svetega pisma, da je iz njega črpala moč za svoje trpljenje. Dva dni pred smrtjo je rekla bolničarki: »Umiram. V nebesih bom molila za vas in za vse.«

Čeprav so bile bolečine zelo hude, je ohranjala svojo vedrino. Duhovnik, ki je v zadnjih dneh prihajal k njej, je zagotovil: »Ta sestra je angel.« Vse življenje je želela, da bi bila njena smrt dejanje ljubezni, zato je neprestano ponavljala: »Jezus, ljubim te.« Ko ji je bolničarka naročala, naj se ne utruja, ji je odgovorila: »Se vam zdi malo, da naredim še kakšno dejanje ljubezni – da Jezusu še enkrat povem, da ga imam rada?«

In Jezus jo je poklical k sebi prav na vigilijo praznika Brezmadežne.

■ Povzeto po *Facciamo memoria*

BOG LJUBI VESELEGA DAROVALCA

DON BOSKOVA PROSTOVOLJKA

Prostovoljke živimo skrito zavzeto duhovno življenje, izpovemo zaobljube čistosti, uboštva in pokorščine ter si prizadevamo, da bi dobro opravljale svojo službo, s posebno pozornostjo do mladih v don Boskovem duhu.

Drage sestre, to leto namenjamo posebno pozornost temu, kako opravljati svoje poslanstvo v naših bližnjih okoljih, kakor nam svetuje 8. vrhovni zbor.

V tem članku želim razmišljati o delovnem mestu. Za vsako izmed nas je »delovno mesto« lahko različno. Za nekatere je šola, v kateri študira, za druge je delo, ki ga opravlja. Veliko sester je upokojenih, kakšna je primorana biti v postelji, kakšna je brez dela, kakšna je v bolnišnici ...

Zaradi pandemije se je mnogim delo popolnoma spremenilo: nekatere so še bolj zaposlene, medtem ko so druge izgubile delo ali ga ne morejo opravljati v obliki in v meri kakor prej in morajo iskati nove poti in načine ... V vseh teh spremembah in v različnih položajih je za vse nas delo pomemben element našega salezijanskega poklica. Delo je eden od načinov naše molitve. Z delom posvečujemo same sebe in svoje okolje, v katerem moramo biti kvas.

V vsakem položaju svojega življenja smo poklicane storiti tisto, kar zmoremo, in iskati načine, da bi dale najboljše: ko gre za velike stvari in velika dela ali majhne, nevidne, skrite zidake za gradnjo Božjega kraljestva. Dati boljše od nas. In dati z veseljem!

VESELJE je pomemben element salezijanske duhovnosti. Bog ljubi veselega darovalca (2 Kor 9,7).

Dovolite mi, da vam posredujem zgled iz svojega poklicnega življenja in področja dela, to je iz sveta glasbe. Enkrat sem slišala pogovor svojih kolegov, ki so govorili, kateremu od violinistov dajejo prednost in zakaj. Našteli so različna imena. Vsak je bil nadušen za enega ali drugega iz različnih razlogov. Potem pa je neki kolega izrazil tudi to mnenje: »Najbolj mi je všeč violinist Itzak Perlman. On je velik profesionalec, virtuozi kot vsi drugi, a še boljši. Njegovo igranje izžareva neverjetno moč in veselje do življenja. To se lahko vidi ne samo v njegovem vidnem nasmehu, ampak se tudi čuti v njegovih posnetkih!«

“

Delajte, kar zmorete!
Bog pa bo storil, česar
ne moremo storiti mi.

DON BOSKO

”

Popolnoma se strinjam s tem mnenjem. Itzaka Perlmana najbolj cenim zaradi veselja in globine, ki jo lahko čutim iz njegovega načina igranja (morda ste gledali film Schindlerjev seznam). Pomislite na tega violinista, ki drugim daje toliko veselja, sam pa je že od malih nog prisiljen sedeti na sedežu s kolesčki. Vendar ne joka in se ne jezi, zato

ker ne more, ampak se veseli in išče, kako bi svet obogatil s svojo izkušnjo, s svojo glasbo in s svojim veseljem.

“

Gospodu ugaja,
ko delamo z veseljem vse tisto,
kar delamo zanj.

DON BOSKO

”

Po moje je veselje tesno povezano s hvaležnostjo in zaupanjem. Naučimo se biti vedno hvaležne. Naučimo se iskati in najti tisto dobro, ki nam ga Gospod daje tukaj in sedaj, trudimo se videti od Gospoda prejete darove, jih sprejeti in jih razvijati s hvaležnostjo ter se mu zahvaljevati. Hvaležnost nas opogumlja, da si zaupamo. Če sem sposobna videti dobre stvari, ki mi jih je Gospod podaril v različnih položajih in življenjskih razmerah, mi ne bo težko izročiti v njegove roke svojo sedanost in prihodnost. Samo Gospod lahko položi v moje srce veselje, ki ga svet ne more dati in ne vzeti.

Lahko imam veselje v svojem srcu, če sem prepričana, da sem vse dobre stvari prejela iz njegove roke. Lahko sem vesela, ker je on z menoj in mi pomaga, lahko sem vesela, ker on skrbi za ta svet in za vse ljudi okrog mene. Lahko sem vesela, da sem njegovo orodje v vsakem položaju, če se zaupno izročim v njegove roke.

Drage sestre, vsaki izmed nas želim, da bi bile veselo orodje v njegovih rokah v vsakem položaju in v vseh življenjskih razmerah. Vsem želim, da bi bile sposobne dati tisto, kar lahko damo: svojo zavzetost, ustvarjalnost, trud, čas tukaj in sedaj.

Naj nam pomagajo Marija Pomočnica, don Bosko, Filip Rinaldi in vsi naši priprošnjiki v nebesih.

Drago dekle, če čutiš,
da te Bog kliče
v duhovni poklic v svetu,
piši ali pokliči:
dbpnatalija@gmail.com
031 435 427

KNJIGVARNA DON BOSKO

Salezijanska založba Salve je 19. septembra na Rakovniku pod arkadami odprla novo knjigarno in kavarno. Pred odprtjem smo se pogovarjali z arhitektom Matejem Kotnikom, ki je zasnoval in oblikoval opremo novih prostorov.

POGOVARJAL SE JE MARKO SUHOVERŠNIK, SDB
FOTO: PATRICIJA BELAK

Kje in kako ste prišli v stik z don Boskom in s salezijanci?

Ko sem bil otrok, smo ob nedeljah z družino večkrat prišli na Rakovnik k maši ob pol enajstih. Tudi za spoved pred prazniki smo radi prišli sem. Rakovnik nam je bil všeč. Kot otroku so se mi zdele Perkove slike lepe, baldahin nad glavnim oltarjem se mi je zdel »nobel«.

Ko sem hodil v srednjo šolo, sem imel vedno pri sebi žepni Marijanski koledarček. Konec osemdesetih je bil na njem upodobljen don Bosko. Enkrat sem na medkrajevnem avtobusu sprevodniku, ki je hodil po avtobusu in preverjal vozne karte, po pomoti namesto mesečne izkaznice pokazal koledarček s sliko sv. Janeza Boska. Sprevodnik se je nasmehnil, pogledal koledarček, nato mene in rekel: »V redu je!« ter šel mimo. Ko sem to opazil, mi je bilo nerodno. Ampak z don Boskom sem se lahko peljal tudi brez avtobusne vozovnice!

Kot arhitekt ste s salezijanci sodelovali že večkrat pri raznih prenovah in obnovah.

Za to sem jim hvaležen in sem tega vesel. Prvič sem strokovno sodeloval z načrtom za župnijski dom na Škofijah. Kasneje so me povabili, da oblikujem kapelo Marije Pomočnice v Veržeu, kar sem z veseljem napravil. Nedolgo nazaj sem pomagal pri obnovi kapele Lurške matere Božje na Rakovniku, kjer smo nekoliko uredili prostor tega ljudem tako ljubega romarskega kraja. Zdaj smo skupaj napravili opremo knjižarne in kavarne Don Bosko, v katerih bo lahko založba Salve bolj »na komot« vršila poslanstvo širjenja dobrih knjig, hkrati bodo tu dobrodošli tudi romarji in vsi, ki nam je salezijanski Rakovnik blizu.

Nova trgovina se imenuje KNJIGVARNA. Od kod ideja za tako izvirno ime?

Ko smo med drugim razmišljali tudi o imenu, sva bila predvsem z direktorjem založbe mag. Andrejem Baligačem enotna, da mora biti ime izvirno, drugačno, tako da zbudi radovednost in je vabljivo. Hkrati pa mora biti sporočilno ter mora govoriti o vsebini tega prostora: knjižarna in kavarna. Ko sem ta »rebus« povedal doma ženi Tei, je skovala besedo »Knjižvarna«. Beseda, kot opažam, zaposli možgane vsakemu, ki jo sliši. To je dobro.

Kako ste si zamislili opremo novih prostorov na Rakovniku?

Oblikovalsko sem želel narediti odklon od ravnih linij, ki jih danes povsod srečujemo. Zakaj? Kje se človek najbolje počuti? Po navadi tam, kjer je Bog »načrtoval«, recimo, ko je ustvarjal svet. Gozdovi so naravno okolje in vsa ta organska rast od nekdanj vabi človeka. Prav tako gore in vsa narava, povsod, kjer se dobro počutimo. Tudi otrok, ko prvič prime svinčnik v roke, ne riše črt v smereh x in y. V nas je nekaj organskega, nekaj naravnega, mehkega, privlačnega, kot so to na primer krivulje. Tako sem želel narediti prostor zanimiv in vabljiv ter hkrati drugačen.

Hvala salezijancem za zaupanje in sprejem ideje. Predvsem hvala direktorju Salve d. o. o. Ljubljana, mag. Andreju Baligaču, s katerim je bilo prijetno sodelovati. Hvala Bogu imamo tudi še mojstre, ki so to znali izvesti, čeprav jih je, žal, vedno manj. Tudi njim sem hvaležen.

CELOTEN POGOVOR NAJDETE NA WWW.DONBOSKO.SI

V SLOVENIJO PRIHAJAJO SALEZIJANSKI MISIJONARJI

ALFRED MARAVILLA, SDB
PREVEDLA IN POVZELA MAJA ŽIBERT

Moja glavna vloga in naloga je, da pomagam vrhovnemu predstojniku ohraniti misijonskega duha salezijanske družbe po vsem svetu in da imam odprte oči za prepoznavanje potreb, kje lahko kot salezijanska družba še rastemo ter kam vse lahko pošiljamo svoje misijonarje.

Med 12. in 16. septembrom sem prišel v Slovenijo s prav posebnim namenom. Leta 2008 je salezijanska družba pričela izvajati nov program, t. i. »Projekt Evropa«. Gre za misijonski projekt. Že dlje časa je vodstvo Družbe opazovalo, kaj se dogaja v evropskih salezijanskih inšpektorijah.

Opažamo pomanjkanje salezijancev. Ni nas dovolj, da bi zmogli zadostiti vsem potrebam družbe in mladih. Ugotavljamo tudi, da so med mladimi in starejšimi vedno večje razlike, zato prihaja do položajev, ko se ljudje med sabo sploh ne znajo več pogovarjati in sporazumevati. In ne zatiskamo si oči: veliko salezijancev v Evropi je starejših.

Zato je bilo potrebno nekaj načrtno storiti. Najprej smo podrobno pregledali stanje, kaj vse in kje delamo, kje so dobri projekti in kje bi lahko kot Družba še kaj dodatno izboljšali. Nato smo se vprašali, kje po Evropi so še možnosti, kje lahko kot Družba še rastemo. Nenazadnje smo razmišljali, ali kje po Evropi obstajajo potrebe, da se posameznim skupnostim oz. inšpektorijam pridružijo misijonarji. Misijonarji, ki bi prišli »od zunaj«.

Gre torej za spremembe, ki predvsem pri »evropski mentaliteti« salezijancev potrebujejo zrelost in čas.

Dolga leta je namreč Evropa pošiljala misijonarje po svetu. Lahko rečem, da imajo

»tradicionalne« evropske (salezijanske) družine, evropska Cerkev, posamezni Evropejci ali celotne dežele dolgo tradicijo pošiljanja takšne in drugačne pomoči, tudi preko misijonarjev, v Afriko, Azijo in južno Ameriko. Za to smo vsem neizmerno hvaležni.

Danes pa moramo Evropejcem nekako pomagati razumeti, da naj še naprej sodelujejo s svojimi misijonarji po svetu, po drugi strani pa si ne smejo zatiskati oči, da tudi znotraj svojih Cerkev potrebujejo misijonarje od zunaj, ki jim bodo pomagali. Pri tem gre tudi za zelo jasno usmeritev vesoljne Cerkve: ne gre samo za dajanje, gre tudi za prejemanje. Če samo dajemo, dajemo, dajemo, postajamo le neke vrste »botri«, zato je prav, da dajemo in sprejemamo. Sprejemanja ne smemo razumeti kot »pomanjkanja ponižnosti«, sprejemanje pomeni, da se zavedamo, da nečesa nimamo, zato smo hvaležen za tisto, kar nam je podarjeno.

“

Gre torej za spremembe, ki predvsem pri »evropski mentaliteti« salezijancev potrebujejo zrelost in čas.

”

Prav je, da pošiljamo svoje misijonarje v države tretjega sveta. Hvaležni smo Evropejcem za vso podporo in pomoč, ki jo dajejo, in vas vabimo, da s tem nadaljujete. Četudi morda kje ni dovolj misijonarjev, ki bi odšli v misijone, Evropa nadaljuje s pod-

poro vsem tem državam. Mnogi Evropejci so zelo velikodušni. Čeprav niso tradicionalni verniki, se zavedajo, kaj pomeni darovati za misijone. V državah tretjega sveta so namreč potrebe res ogromne.

Vendar pa je potrebno Evropejcem v nečem tudi pomagati. Ob tem, ko zmorejo (finančno) pomagati drugim, naj uvidijo, da je pomoč potrebna tudi njim, predvsem v smislu, da bodo lahko svojo vero živeli v resničnem prepričanju. V tem smislu smo pripravili in zagnali salezijanski »Projekt Evropa«.

Slovenska salezijanska inšpektorija je ena zadnjih v Evropi, ki bo v svoje vrste sprejela misijonarje, ki prihajajo »od zunaj«. Tudi salezijanci smo se, lahko rečem, tega lotili kasneje kot drugi, ki so te prakse začeli izvajati že v 90. letih. Povem vam lahko, da

potrebuje pomoč drugih misijonarjev. Tu se največkrat ustavimo in pričnemo pogovarjati, pa naj si bo s salezijanci ali z laiki, kaj to pomeni.

“

Slovenska salezijanska inšpektorija je ena zadnjih v Evropi, ki bo v svoje vrste sprejela misijonarje, ki prihajajo »od zunaj«.

”

V večini primerov si Evropejci besedo »misijon« razlagajo kot način pomoči revnim. Vendar »misijon« ne pomeni pomoč revnim, »misijon« pomeni oznanjanje evange-

Salezijanec Alfred Maravilla je svetovalec za misijone v vrhovnem svetu salezijanske družbe. Rodil se je na Filipinih in leta 1985 odšel v misijone na Papuo Novo Gvinejo. Študij je nadaljeval v Rimu in se dodatno izobraževal o misijonskem delu. Po vrnitvi je bil na Papui Novi Gvineji imenovan za salezijanskega inšpektorja, lansko leto pa je bil na 28. vrhovnem zboru v Turinu izvoljen za vrhovnega svetovalca za misijone.

imamo nekaj zares lepih in dobrih izkušenj z integracijo misijonarjev po evropskih salezijanskih inšpektorijah. Ena od teh je vaša sosedna Madžarska. Šli so skozi prvi in drugi korak, ki sem ga prej opisal, komunizem je globoko zarezal v pore njihovega življenja. Nato so tja prišli misijonarji od drugod in danes kot inšpektorija zares rastejo. Bili so prvi, ki so medse sprejeli misijonarje.

Ključno je, da salezijanske skupnosti odprto sprejmejo misijonarje, ki prihajajo. Ravno temu je bil namenjen tudi moj obisk. Srečal sem se z mnogimi salezijanci, obiskal sem kar nekaj vaših ustanov in skušal spregovoriti o vseh odprtih vprašanjih. Danes je tudi Slovenija na točki, ko si mora priznati, da

lija. To je za vse ključ do razumevanja našega projekta.

Misijonarji, ki so odšli na primer v Afriko, so šli tja z namenom oznanjanja evangelija. Ob prihodu pa so zaznali in spoznali revščino, v kateri ljudje živijo: »Ne moremo samo oznanjati evangelija, moramo pomagati pomoči potrebnim in ob tem oznanjati evangelij.« Ko pošiljamo misijonarje v Evropo, se zavedamo, da ljudje tukaj ne potrebujejo gmotne pomoči. Iz izkušenj vam povem, da velikokrat dobim vprašanje: »Zakaj nam pošiljate misijonarje? Saj vendar nismo revni!« Tudi k vam v Slovenijo bo najprej prišel misijonar iz Ugande, kasneje še dva iz Vietnama. Iz Ugande, ki je precej precej

revnejša kot Slovenija. Zatorej naj še enkrat ponovim – misijon ne pomeni »pomoč revnim«.

Smo pred konkretnimi in resnimi vprašanji: Kako se bodo ti trije misijonarji, ki prihajajo k vam, vključili v vaše vsakdanje življenje? Kako bodo pomagali salezijanski inšpektorialni skupnosti? Kako se bodo vključili v projekte, ki jih izvajate? Kako sobratom vaših salezijanskih skupnosti razložiti, da so misijonarji zares potrebni?

Številne salezijanske inšpektorije so v evalvaciji svojega poslanstva prišle do spoznanja, da bi bilo potrebno poglobiti salezijansko karizmo znotraj okolja, v katerem delajo in živijo. Nič drugače ni bilo z vašo inšpektorijo. S tem smo skupaj prišli do spoznanja, da so tudi v Sloveniji potrebni misijonarji.

Ob tem obisku in spoznavanju terena sem tudi sam opazil in zaznal konkretne potrebe, kjer bi bili misijonarji zelo na mestu. Na primer v Celju ali Mariboru. Gre za mestna področja, kjer ob krščanskih skupnostih živi veliko neverujočih, področja pa so kulturno in jezikovno zelo raznolika. V takih okoljih hitro pride do razvrščanja med »našimi« in »vašimi«. Iz lastnih izkušenj vem, kako v takih okoljih hitro pride do trenj. Potem je tukaj tudi vaša želimeljska šola, izredno lepa in domača. Pa vendar, koliko je takih, ki so zaključili salezijansko šolanje in so danes zares verniki in v kaj točno verjamejo? Gre torej za misijonsko poslanstvo nove evangelizacije.

Sam verjamem, da bo delo misijonarjev pri vas zaživelo. Ob tem se mora »poklopiti« veliko meril: integracija, jezik, sprejemanje z ene in druge strani. Tudi misijonarji so konec koncev samo ljudje, pravzaprav še

mladostniki. Zares, prvi koraki so pomembni: kako boste misijonarje sprejeli, kako se bodo živeli v vaše delo. Če bodo prvi koraki uspešni, potem verjamem, da bomo lahko s projektom tudi nadaljevali. Če pa bo pri prvih težko, bomo verjetno zadevo za nekaj časa odložili. Ob tem bi želel čestitati inšpektorju in celotnemu inšpektorialnemu svetu, da so prepoznali potrebo po takem delu. To nam vsem skupaj odpira in širi obzorja. Verjamem, da bo pod zavetjem Marijinega plašča poslanstvo uspešno.

Vsi pravijo, da je Evropa sekularizirana. V Evropi ni prostora za Boga. To je res, to se dogaja v delu Evrope. Obstaja pa tudi drug del Evrope. V Evropi je veliko mladih, ki so zares odprti evangeliju in njegovim vrednotam. Na njim lasten način! Na primer preko družbenih medijev. Sedaj je odgovornost na nas, kako se jim bomo približali in kako jih bomo nagovorili. Velikokrat imamo težave, ko se jim ne upamo ali ne uspemo približati. Bojimo se, da nas bodo zavrnil. Zato je sedaj priložnost, da ne obupamo in tem mladim stopimo naproti.

“

Tudi misijonarji so konec koncev samo ljudje, pravzaprav še mladostniki.

”

Mislil, da je bil papež Benedikt tisti, ki je rekel: »O Cerkvi moramo razmišljati kot o Cerkvi manjšine in ne Cerkvi večine.« Ko torej pridemo do Cerkve v manjšini, odkrivamo vse dinamike, ki jih Cerkev lahko vodi, tudi, kako lahko širi evangelij.

Naj zaključim z mislijo malo za šalo, še bolj pa zares. Ko sem nazadnje govoril z misijonarji, ki prihajajo sem, sem jim dejal: »Najhujše, kar se vam lahko zgodi, je to, da postanete še bolj sekularizirani, kot je Evropa sama.« V priprošnji našemu velikemu don Bosku, vsem svetnikom ter Mariji Pomočnici zaupam in izročam mlade misijonarje, ki prihajajo k vam.

Tudi v letošnjem letu so potekali Uskovniški tedni na Pohorju in Uskovnici, a tokrat le eden na štajerski strani in trije v osrčju Julijcev. Mladi nad 23. letom starosti so po lanski prvi uspešni izvedbi ponovno imeli termin zase. Letošnja rdeča nit tednov je bila molitev Oče naš, ob kateri smo razmišljali o poklicanosti, podobah Boga, odpuščanju in solidarnosti. V vseh temah pa smo milostno prejeli Očetov odgovor: Vem, kaj potrebujete.

Koronsko obdobje ni ustavilo ustvarjalcev Mesta na gori, ki so 15. septembra prek spleta na inovativen način odprli novo sezono večerov SKG. Na vaji so predstavili prvi instrumentalni CD izpod rok Jakoba Gajška, ki ga lahko kupite na ko-fi.com/mestonagori. Povabilu k podpori je sledila predstavitev izdelave albuma, povabilo na Stično mladih in seveda k spremljanju večerov SKG.

Ob zaključku duhovnih vaj na Bledu, ki jih je vodil dr. Franc Maršič, smo se zahvalili za 50 let zaobljub s. Cilke Hozjan (s. Roza Popović je že slavila na Hrvaškem) in za 25 let zaobljub s. Ivica Oblak (s. Mojca Pipan je slavila v Rimu). V hvaležnosti za Božjo in njihovo zvestobo se veselimo in praznujemo.

Misijonar Tone Grm, SDB, je v začetku avgusta poleg obilice služb in dela pred msgr. Diamantinom Guapom Antunesom, škofom v Tete, prejel ključke novoustanovljene župnije sv. Janeza Boska in postal njen prvi župnik. Želimo mu obilo Božjega žegna in don Boskove zagnanosti.

Več kot leto in pol načrtovano romanje po poteh »prvega« čiškega salezijanca častitljivega Ignacija Stuchlýja so njegovi sorojaki končno uspeli izpeljati med 1. in 6. avgustom 2021. Salezijanci bratje so pod vodstvom njihovega inšpektorialnega tajnika Pavla Liškutina poromali na kraje njegovega življenja in delovanja, med njimi jih je dober del poti vodil po naši domovini, saj je Ignacij Stuchlý deloval tudi v salezijanskih ustanovah pri nas.

Pred začetkom šolskega leta so se zgodile nekatere personalne spremembe v salezijanskih skupnostih in župnijah, ki jih vodijo salezijanci. Med drugim je bil za novega župnika na Trsteniku imenovan Franc Brečko, v župniji Maribor - sv. Janez Bosko pa Janez Potočnik.

Družba hčera Marije Pomočnice je 5. 8. 2021 vstopila v tretje (zadnje) leto priprave na 150. obletnico Družbe. V tem letu nas vrhovna Mati spodbuja z besedami sv. Marije Mazzarello, ki jih je zapisala v pismu ravnateljici s. Angeli Vallese in sestram v Montevideo – Villa Colon in Las Piedras: »Pogum! Pojdi-mo naprej z velikim in velikodušnim srcem.«

V nedeljo 29. avgusta se je v organizaciji salezijanske mladine podalo na zahvalno romanje na Zaplaz okrog 40 mladih. Po poti so spoznavali zadnje postaje križevega pota mučenca Alojzija Grozdeta, v cerkvi pa darovali sveto mašo. Sledilo je okrepčilo s hrano in pijačo, ki so jo pripravili sevniški animatorji. Mnogi so se zadržali v prijetnem klepetu na Zaplazu vse do mraka in zadovoljni odhitali v dolino z upanjem in željo, da se v kratkem ponovno srečajo.

V don Boskovem rojstnem kraju na Colle Don Bosco je 6. septembra 2021 nova generacija mladih začela leto neposredne priprave na salezijansko življenje ali t. i. noviciat. Med novinci iz različnih evropskih držav je tudi Slovenec Danijel Kokalj, ki sta ga na to pot pospremila inšpektorialni vikar Peter Končan in delegat za poklicno pastoralno Klemen Balažic. Daniju želimo gradnjo trdnih temeljev na Skali in ga spremljamo v molitvi, da bo mladim vlivl don Boskevega poguma in upanja.

V nedeljo popoldne, 5. 9. 2021, smo se srečale vse sestre slovensko-hrvaške inšpektorije FMA kar »na daljavo«. To srečanje nas je popeljalo v novo pastoralno leto, ko že v vsej Cerkvi poteka leto Amoris Laetitia in smo se pogovarjale, kako bi njegovo vsebino še bolj »pretvorile« v prakso v skupnosti in pastoralni.

16. septembra 2021 se je na Colle Don Bosco zaključila šola za duhovne voditelje na salezijanski način. Udeležilo se je 16 salezijancev iz 13 različnih inšpektorij, med njimi tudi salezijanec iz Slovenije Mitja Š. Franc. Udeleženci so spoznavali delovanje Duha v lastnem življenju glede na priporočila papeža Frančiška, ki pravi, da se »duhovni voditelji prav tako pustijo voditi in spremljajo brate na temelju lastnih izkušenj spremljanja«.

Med misijonarji, ki se mudijo v domovini, je tudi salezijanec Danilo Lisjak iz Saksida. Njegov obisk zaznamuje vrsta jubilejev, ki so zaznamovali njegovo življenje in odziv na poklic, ki ga je spoznal pred 55 leti, ko je vstopil v vipavsko semenišče. 40-letnico mašništva se je v krogu najbližjih spomnil 28. junija v cerkvi Marije Tolažnice žalostnih v Logu pri Vipavi, kjer je bil posvečen. Za milost 35-letnega misijskega dela v centralni Afriki se je z mašo zahvalil 8. avgusta v cerkvi sv. Lovrenca v Zaloščah. J. Z.

V rokodelskem centru DUO Veržej, ki deluje v sklopu Zavoda Marianum, smo v mesecu septembru zaključili z vsemi dejavnostmi v sklopu projekta Ethos Land v okviru programa sodelovanja Interreg V-A SI-HU 2014-2020, ki je sofinanciran iz sredstev ESRR, po pogodbi o sofinanciranju št. SIHU190.

Tako smo 6. julija izvedli tematski dogodek »Z roko v roki«, kjer so številni obiskovalci sodelovali v treh različnih delavnicah in prisluhnili predstavitvi naravnih gradenj gospoda Stojana Habjaniča. Popoldan je bila na stojnicah predstavljena lokalna ponudba živilskih in rokodelskih izdelkov. Na stojnicah so se predstavili tudi partnerji v projektu. V začetku septembra so naše hiške napolnili udeleženci dveh terapevtskih kolonij. Skozi ustvarjalne delavnice in ostale dejavnosti smo jim približali ročno delo in spretnosti, ki so jih bili že kar precej večji. Učenje tehnik in spoznavanje materialov je potekalo skozi igro in druženje. Za nagrado pa smo si privoščili tudi piknik, kino in sladoled.

V začetku septembra, natančneje med 9. in 12. septembrom, so v več krajih po Sloveniji ponovno potekale akcije 72 ur brez kompromisa. Društvo Mladinski ceh je v svojih krajevnih enotah vzpodbudilo mladinske skupine za iskanje izzivov in aktivno ter odgovorno iskanje pravih družbenih odgovorov. Mladinski voditelji so se za akcije usposabljali celo leto, nato pa v 72 urah skupaj mladimi v lokalnem okolju izvedli izziv.

Inšpektor Marko Košnik je ob začetku šolskega leta zaželel sledeče:

PCT za mlade

- P = prijateljstvo, ponižnost, pogum
- C = ceniti, ceniti se, cveteti
- T = točnost, talent, trdnost

PCT za učitelje, profesorje in vzgojitelje

- P = pravila, pristnost, preventivni sistem
- C = ciljno, celovito, carsko
- T = tekmovanje, tim, torta

Duhovne vaje katehistov in katehistinj so potekale na Bledu med 16. in 19. avgustom 2021 pod vodstvom dr. Stanka Gerjolja, ki je udeležence prvi večer povabil, da si v naravi izberejo en predmet, ki hkrati simbolizira vesel in težek trenutek v njihovem življenju. Vse nabrano prinašajo v sredino kroga, na štiribarvni križ, ki jih spremlja vse do konca duhovnih vaj. Nova spoznanja in nova znanstva ponesejo s seboj v novo pastoralno leto.

Začel se je vrhovni zbor sester FMA. Prav zares, v petek 17. 9. 2021 je potekala otvoritev 24. vrhovnega zbora na temo: »Karkoli vam poreče, storite« (Jn 2,5). Skupnosti, ki v srcu današnjosti porajajo življenje. Namen zbora je obuditi prvotno svežino poklicne rodovitnosti Družbe, kot je poudarila vrhovna Mati Yvonne Reungoat. Bodimo povezani z njimi v molitvi. Predviden zaključek je 24. oktobra 2021.

Že 40. tradicionalno srečanje katoliške mladine Stična mladine je letos potekalo pod geslom »Utrdi moje korake«. Tja smo 'prikorakali' tudi mi, mladi, salezijanci in sestre hčere Marije Pomočnice. Vrsta pred stojnico, objemi, nasmehi in veliko novih zanimivosti o življenju sv. Janeza Boska in salezijanske družbe lepo povzamejo dogajanje na stojnici salezijanske mladine tega dne.

Breda Kavčič (1941–2021)

Na večer 21. julija je v objemu svojih otrok in moža v Bogu zaspala naša draga mama, stara mama, teta in žena Breda Kavčič, rojena Tominc, dolgoletna salezijanska sotrudnica.

Rodila se je v župniji Šentjošt nad Horjulom 29. aprila 1941 kot deseta od

štirinajstih otrok Globovškarjeve družine, atu Janezu in mami Frančiški Tominc. Mirno, urejeno in veselo družinsko življenje je prekinila druga svetovna vojna, ki je globoko zarezala v njihovo družino. Vendar jih je ravno izkušnja vojne, revščine in trpljenja naredila trdnejše v veri in življenju.

Breda se je kot dvajsetletna poročila z Matijem Kavčičem, Snopkovim iz Šentjošta. Imela sta pet otrok, osemnajst vnukov in že prve tri pravnuke. Poleg vloge žene in mame je bila dejavna na različnih področjih družbenega in cerkvenega življenja. Več desetletij je sodelovala v župnijski Karitas, dobrih 70 let (od sedmega leta naprej) je prepevala v cerkvenem pevskem zboru, desetletja je vodila ljudsko petje v farni cerkvi. S kuhanjem in pospravljanjem je skrbela za duhovnike v župniji, bila je članica župnijskega sveta ... Po srcu in naravi je že bila sotrudnica, zato sta z možem Matijem leta 1999 dala obljube salezijanskega sotrudništva, na kar jih je pripravil g. Ivan Turk. Ob tem je bil postavljen center Šentjošt, v katerem je prevzela mesto koordinatorke. Bila je tudi redna molivka za duhovne poklice.

Za 80. rojstni dan je želela kapelico – manjše znamenje pred hišo, ki smo jo zasnovali in postavili kar domači. V njej si je zaželela kip don Boska kot spodbudo za mlade rodove. Kapelico je 31. maja blagoslovil atov nečak, salezijanski inšpektor Marko Košnik. Ta dan je bil za našo družino trojni praznik. Z možem Matijem sta v farnem občestvu praznovala 60 let poroke, obeležili smo Bredin 80. god in blagoslovili kapelico. Nekaj dni po praznovanju je izvedela za neozdravljivo bolezen, ki ji je pustila še mesec dni in pol življenja.

Bolezen je sprejela z veliko mirnostjo in vdanostjo ter hvaležnostjo za vse, kar je prejela v življenju. Dneve boleznij je preživela doma, ob ljubeči oskrbi domačih. V nekem trenutku je začutila, da je dozorela za večnost. K sebi je poklicala moža in vse otroke. Umrla je v objemu moža, otrok in vnukov. Dosegla je polnost življenja, ki je v polnosti ljubezni, darovanju, sprejemanju, trpljenju, odpuščanju, milini in prepuščanju v Božje naročje.

Pogrebna maša, ki smo jo mnogi čutili tudi kot vstajensko, je bila 23. julija 2021 v cerkvi sv. Janeza Evangelista v Šentjoštu.

Anita Kavčič Klančar, Šentjošt

Rudi Borštnik SDB (1923–2021)

V sluhu svetosti se je Rudi Borštnik v starosti 97 let poslovil od zemeljskega življenja le nekaj dni potem, ko je v krogu ljubljenih slovenskih in albanskih sobratov praznoval 70 let duhovniškega posvečenja in 80 let redovnih zaobljub. Kot oče salezijanskih začetkov v Albaniji obkrožen s škofi, duhovniki, sobrati, redovnicami, mladimi in številnimi drugimi ljudmi je bil položen v salezijansko grobnico v Skadru, kjer bo čakal glas poslednje trombe in vstajenja od mrtvih.

Rudi Borštnik se je rodil v 15. 12. 1923 v Medvedici v župniji Škocjan pri Turjaku, kjer je bil še istega dne krščen. Njegova starša sta bila oče Franc, mlinar, in mati Jera, roj. Goršič.

Po osnovni šoli je odšel v Ljubljano k sestri, ki je stanovala na Kodeljevem, od tam pa na Rakovnik pod okrilje Marije Pomočnice, kjer je obiskoval gimnazijo. Pri salezijancih je našel svoj dom. V času razmaha druge svetovne vojne je opravil noviciat (1940–1941), ki ga je začel na Radni. Vmes so jih Nemci pregnali, zato je nadaljevali noviciat na Selu v Ljubljani. Nato pa se je še enkrat selil, tako da je svoje prve redovne zaobljube izpovedal na gradu Lisičje (Škofljica) 7. oktobra 1941. Zadnji dve leti gimnazije je opravil na Rakovniku in tam maturiral (1944).

Prišla je pomlad 1945, ko se je pred grožnjami komunističnega medvojnega in povojnega terorja dokončno poslovil od domovine. Kot salezijanskega bogoslovca so ga sprejeli v Turinu. V študentatu v Madridu je študiral teologijo. Večne zaobljube je izpovedal 19. junija 1949, dve leti pozneje, 24. junija 1951, pa je bil posvečen v duhovnika. V Španiji je opravljal različne službe v filozofskem študentatu, hkrati pa je vse do leta 1969 poučeval filozofijo.

Na pobudo takratnega inšpektorja Martina Jurčaka se je vrnil v Slovenijo. Od 1969 do 1976 je opravljal službo ravnatelja v Želimljem. V letih 1970–1976 je bil inšpektorjev vikar, v letih 1976–1982 pa 8. inšpektor Inšpektorije sv. Cirila in Metoda Ljubljana. Po koncu te odgovorne

Rajni naročniki, člani mašne zveze in molivci za duhovne poklice

Jakob Bahor, Gradac; Štefanija Colner, Sevnica; Filip Dolinar, Lučine; Marija Gjerek, Murska Sobota; Elizabeta Horvat, Odranci; Božena Lukić, mati SDB duh., Kabash (Kosovo); Jožefa Perme, Turjak; Lucija Polončič, Šentvid pri Stični; Andrej Selan, Buenos Aires (Argentina); Jože Zajtl, Sv. Rupert nad Laškim; Terezija Zaleznik, Celje; Roman Žabot, Ljutomer.

službe je šel nazaj v Želimlje. Med letoma 1982 in 1989 je bil ravnatelj in profesor filozofije, med letoma 1984 in 1990 pa tudi magister novincev. Nato je bil prestavljen na Rakovnik (1991–1994) kot član skupnosti Ljubljana Inšpektorijalna hiša.

Leta 1994 je sprejel prošnjo inšpektorja Stanislava Hočevarja, da gre za predstojnika nove salezijanske ustanove v Skadar. Službo predstojnika je opravljal polnih 12 let. Bil je tudi magister novincev in vzgojitelj mladih salezijancev. Njegove dolgoletne izkušnje salezijanske formacije, njegova inteligenca in sposobnost vodenja so mu pomagali pri vzpostavljanju salezijanske karizme v deželi orlov. Naučil se je albanskega jezika, odlično je govoril tudi italijansko in špansko. S svojo modrostjo in dobrohotno naravnostjo je pridobil vse.

Zato je tudi po letu 2006, ko je prenehal s službo predstojnika, še naprej ostal v Skadru in v vlogi duhovnega voditelja posebej zablestel. Bil je iskran spovednik, zelo spoštovan kot človek zdravega duha, blizu mladim in ljudem, ne po projektih, ampak kot zgled svetniškega salezijanskega duhovnika. Kljub starosti in mnogim zdravstvenim neprilikam je vztrajal in se vedno znova dal na voljo. Vzljubil je albanskega človeka in mlade do te mere, da je želel do konca ostati med njimi. V tej skromnosti in ponižnosti, a hkrati veličini je dočakal 80. obletnico svojih redovnih zaobljub in 70. letnico mašništva. Te obletnice je v polni zavesti že zelo onemogel obhajal v krogu nekaterih slovenskih in albanskih sobratov 26. junija 2021. Le nekaj dni potem je precej oslabil. Ob spremstvu svojih sobratov, še posebej ravnatelja vietnamskega rodu Johna, bližini g. Janeza Mirtka in mnogih mladih, ki so pri njem bedeli do zadnjega trenutka, je počasi ugašal. Umril je 5. julija 2021 na praznik sv. Cirila in Metoda.

Povzeto po zapisu inšpektorja Marka Košnika

ČEZ GORE IN ČEZ MORJE

»Kot veste,« reče, potem ko nekaj časa molče stoji, »v tej vasi živim že zelo dolgo. Vse, kar se je tu dogajalo skozi desetletja, sem videl na lastne oči. To so bile dobre pa tudi ne tako dobre stvari. Toda v tem času sem se nečesa naučil: vse, kar je v našo vas prišlo od zunaj, je bilo slabo. Vedno so bili tujci tisti, ki so nam hoteli vsiliti življenje, ki ni naše. Tako je bilo pri Sovjetih, ki so prinesli le smrt in uničenje. Tako je bilo pri mudžahedih. Pregnali so Sovjete, vendar so nazadnje tudi oni le ropali in plenili. Enako je bilo s talibi. Pozdravil sem jih z velikim upanjem in moral gledati, kako so iz vernih mož postali tirani. In tako je bilo tudi z Američani, ki so prišli, da bi našo deželo kaznovali za nekaj, česar niso naredili Paštuni.«

Soraja ga oplazi s pogledom. Zakaj to razlaga, pomisli. Med govorjenjem jo vedno znova pogleduje, pogosteje kot vse druge pri mizi. Kaj naj to pomeni?

»Dolgo sem upal, da se bo vojna sčasoma končala,« nadaljuje stari oče. »In da bo nastopil mir. Toda motil sem se. Moral sem doživeti starost, v kateri sem zdaj, da sem končno spoznal, da v naši deželi ne bo nikoli miru.«

Zasuka glavo in se obrne neposredno k Soraji. Ta se zdrzne. Tega ni naredil še nikoli ob kakem svojem nagovoru za mizo, kolikor nazaj se lahko spomni.

»V zadnjih tednih sem veliko razmišljal o tebi, vnukinja,« reče. »Očitno ti je namenjena usoda, ki je navadno ne bi predvideli. To vsi težko razumemo, vendar pa jo moramo sprejeti. O tem sem govoril s tvojim očetom.«

Soraja pogleda očeta, nato pa ji pogled odtava do stare mame. Ta se ji smehlja. Očitno je govoril predvsem z njo, pomisli. Toda tega seveda ne sme priznati.

»Spraševala sva se, ali bi lahko postala dobra žena kakemu možu tu pri nas, v gorah,« reče stari oče. »In ugotovila, da ne bi bilo tako. Potem sem odšel v šolo in govoril

s tvojim učiteljem. Ta mi je povedal, kako zelo obžaluje, da te ne sme več poučevati. Si namreč najbolj nadarjena od vseh njegovih učencev in izredno vedoželjna, odlično znaš opazovati in se v svetu številik tako dobro znajdeš, da bi bilo sramotno, če bi tvojo nadarjenost zanemarili. Nato sem se odpravil v mošejo in se pogovoril z mulo. Poznava se že od otroštva in se pogosto pogovarjava. Precej neposredno me je opozoril na to, kakšno mesto imajo v našem svetu dekleta, in dodal, da bi bilo po drugi strani vsekakor greh, če ne bi izkoristili nadarjenosti, ki jo je Bog naklonil človeku.

Premolkne in pokaže na polico, na kateri so nekoč stali vrči, ki jih je razbil talib. »Razen tega pa – kdo ve, kaj bi se ti zgodilo, ko tu znova zavladajo talibi. Zato sva se s tvojim očetom odločila, da te pošljeva tja, kjer boš lahko razvila svoje darove. Zapustila nas boš, vnukinja.«

S temi besedami se znova usede. Soraja ga nejeverno pogleda, ne ve, ali ga je prav razumela. Nemočno se obrača od enega k drugemu, vendar vsi povesejo pogled. Razen Džamile. Ta se nagne naprej in ji položi dlan na ramo, v njenem pogledu pa je nenavadna mešanica žalosti in poguma.

»Kaj to pomeni?« končno vpraša Soraja in se obrne k očetu. »Aba! Kaj to pomeni?«

To so pripovedi mladih, ki so v nekaj letih prestali več kot drugi v vsem svojem življenju. Pripovedi iz drugačnega sveta, ki se nenadoma in ostro sklenejo v našem svetu. Pripovedi o razočaranjih in travmah, o strahu in pogumu, o obupu in upanju.

salve SALEZIJANSKA ZALOŽBA

 ISTITUTO SECOLARE VOLONTARIE DI DON BOSCO	SESTAVILA MATEJA	VODITELJ DEKANJE	1	NEKDANJI BRAZILSKI NOGOMETAS	NADALJ. GESLA ↓	* DON BOSKO	ENAKI ČRKI	POSTAVA, RAST	MORSKA NIMFA	PRIČESNA LEČA
	AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC JOHNNY					AM. NAFTNO PODJETJE				
	STROKOVNAK V ENERGETIKI					ENAKI ČRKI				
	SL. MOŠKI VOKALNI TRIO									
DESET BOŽJIH ZAPOVEDI, KI JIH JE BOG DAL MOJZESU							OTOČJE PRI NOVI GVINEJI			
POSLEDICA ZAOSTAJANJA							MESTO V BOLIVJI			
PREHOD IZ NOČI V DAN				ZA POLTON ZNIŽANJE		TOVORNA ŽIVAL				
				PASTIRSKA PESEM		REKA V SIBIRIJI				
RIMSKA PRESKRBA Z ŽITOM					TRENJE			NIKA AMBROŽIČ		
					LUKA OVEN			DEL OBRAZA NAD OČMI		
PAS PRI KIMONU				IZDELOVALEC KLOBUKOV						
				TURŠKO JEZERO						
RUSKI PIANIST GRIGORIJ						SOLMIZACIJSKI ZLOG			BOŽJI SIN, KRISTUS	NEMŠKI PISATELJ PAUL (20. ST)
						ANGL. PESNIK JOHN				
NARODNI PARK V KENJI					SVET, KI NAS OBDAJA					
					SODOBNIK KELTOV					
ANTON KOŠIR		LAHKO, OKRETNOST (GLASB.)					SKANDINAV. DROBIŽ			
		ORODJE ZA ŽETEV					SL. KOŠARKARICA URŠA			
ORGAN VOHA			SL. PLANINEC JAKOB					24. IN 15. ČRKA ABC		
			4. IN 1. SAMOGLASNIK					GRŠKA ČRKA		
SKUPNI EVROPSKI DENAR				ZLATENICA (MED.)						
SNEG, STISNEN V KROGLO				ZNAČILNOST RESNEGA						

GESLO križanke DB 4/2021

pošljite do 20. decembra 2021 na uredništvo revije Don Bosko.

- nagrada:** jakna s kapuco (L), z logotipom *Don Bosko*
- nagrada:** knjiga *Sveti Janez Pavel veliki*
- nagrada:** knjiga *Don Bosko - z močjo srca*
- nagrada:** knjiga *Klepet z don Boskom*
- nagrada:** stripa o *Mihelu Rui in Magdaleni Morano*
- nagrada:** rdeča majica (M) z logotipom *Don Bosko*

REŠITEV križanke DB 3/2021

Bivši gojenci in gojenke

NAGRAJENCI

- nagrada**
Ciril REPINC, Bled
- nagrada**
Lucija BLATNIK, Ribnica
- nagrada**
Milena JERAJ, Log pri Brezovici
- nagrada**
Jože KRIVEC, Podplat
- nagrada**
Rok GORŠIČ, Škofljica
- nagrada**
Franc SIMONČIČ, Velenje

Hvala, ker podpiraš salezijansko vzgojno dejavnost v Sloveniji in po svetu.

FUNDACIJA DON BOSKO

Rakovniška ulica 6

1000 Ljubljana

IBAN SI56 0205 8026 2282 413

KODA CHAR

SKLIC SI00 105

NAMEN Don Bosko

Don Bosko je brezplačen in razveseljuje 4-krat letno. Lahko ga naročiš!

DON BOSKO
Rakovniška 6
1000 Ljubljana

059 339 100
donbosko.revija@sdb.si
www.donbosko.si

Don Bosko Slovenija

